

Årsmelding 2021 Tjeldsund kommune

Innhold

1.	Rådmannens kommentar	3
2.	Kommunalsjefenes kommentarer	8
2.1	Kommunalområde helse og omsorg	8
2.2	Kommunalområde oppvekst og forebygging.....	11
3.	Politisk aktivitet.....	14
4.	Kommunebarometeret.....	14
5.	Betryggende internkontroll og etisk standard	20
6.	Sykefravær	21
7.	IA – inkluderende arbeidsliv	21
8.	Status og framdrift av HMS arbeidet	22
9.	Økonomisk analyse	22
9.1	Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold	22
9.2	Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap	23
9.2.1	<i>Driftsregnskap</i>	<i>23</i>
9.2.2	<i>Investeringsregnskap</i>	<i>27</i>
9.3	Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold.....	28
9.4	Økonomisk utvikling – endret økonomisk situasjon, rettssaker mv.....	30
9.5	Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser	30
9.6	Forhold av betydning for økonomisk utvikling – inntekter, behovsendringer mv....	31
9.6.1	<i>Demografi.....</i>	<i>31</i>
9.6.2	<i>Økonomisk situasjon</i>	<i>32</i>
9.7	Finansielle måltall.....	32
9.8	KOSTRA-tall for Tjeldsund kommune.....	35
9.9	KOSTRA- og effektivitetsanalyse.....	36
10.	Likestilling og diskriminering i Tjeldsund kommune	43
11.	Interkommunalt samarbeid	44
11.1	ET-samarbeid.....	44
11.2	Hålogalandsrådet	45
11.3	Oversikt interkommunale samarbeid	46
12.	Korona	47
13.	Fremtidige utfordringer	48

1. Rådmannens kommentar

Året 2021 som vi nå har forlatt er ferdig utpakket med sine harde og myke realiteter.

Rådmannen velger denne gangen å innlede årsmeldingen med noen faktaopplysninger om politikk, forvaltning og drift av Tjeldsund kommune.

Kommunen er en politisk styrt organisasjon med fire hovedoppgaver som den skal utøve. Kommunen er en *demokratisk arena, en myndighetsutøver, en samfunnsutvikler og en tjenesteyter*. I dette store bildet skjer det mye utøvende aktivitet som ligger bak disse hovedoppgavene gjennom ledelse, forvaltning og styring. Mye av dette omtales i rådmannens årsmelding og mer detaljert i årsmeldingene fra enhetene.

Tjeldsund kommunes virksomhet har bla omfattet følgende i året som er gått:

- antall møter politiske utvalg og råd **103**
- antall behandlede saker i råd og utvalg **760**
- antall saksfremlegg utarbeidet av administrasjonen **547**
- antall journalposter behandlet i sak/arkivsystemet **21618**, hvorav **11901** inngående og **6367** utgående*
- antall inngående fakturaer behandlet via fakturasystemet **12052**
- andel EHF fakturaer (elektroniske) **91,78 % (11061)**
- antall utgående fakturaer **18084**

*I tillegg kommer dokumentproduksjon (inngående/utgående) som går gjennom sikker sone via ulike fagsystemer.

5412 Dielddanuori suohkan | Tjeldsund kommune markerer to driftsår som ny kommune.

Gjennom 2021 har vi ristet av oss de siste store oppgavene av kommunesammenslåingen. Det gjenstår nå kun et mindre antall retningslinjer og reglementer å få på plass. En sammenslåingsprosess som pågikk i nærmere 5 år er dermed avsluttet. Intensjonsavtalens vedtatte intensjoner om å beholde alle strukturer og tjenester minst på samme nivå i ny kommune og ansattegarantier om tilsettingsforhold, må det nå være dags for å forlate. Hvis ikke vil ikke kommunen eie noe handlingsrom om kort tid, og utviklingen av kommunen vil settes på vent i mange år fremover.

Økonomisk status

Rådmannen er ikke tilfreds med å måtte fremlegge det andre årsregnskapet for Tjeldsund kommune med et merforbruk på driften! Handlingsrommet er på det nærmeste brukt opp. Dette fremgår tydelig gjennom at disposisjonsfondet ved årets slutt utgjør ca. kr. 13,5 millioner og at det for budsjett 2022 er låst bruk av ytterligere 8,5 mill. Kommunen er nå farlig nær en underskuddssituasjon som det ikke er avsatte reserver til å dekke inn. Tæring etter næring før ny næring må det nå etableres strategier og tiltak for!

Rådmannen har ved flere anledninger uttalt behov for å skape en bærekraftig økonomisk kommune. Resepten for å få dette til ligger i all hovedsak i fire elementer:

1. Økning av kommunens inntekter gjennom innføring av eiendomsskatt

2. Strukturendringer i oppvekst og da primært skolestrukturen.
3. Strukturendringer i helse og omsorg med å legge ned aldershjemmene og etablere ett sykehjem.
4. Administrative kostnader i alle ledd både i administrasjon og tjenester må senkes.

Punkt 1, 2 og 3 har vi ikke begynt på, punkt 4 er vi i gang med og kostnadene er i 2021 blitt redusert. På ledelsessiden har vi fortsatt mye å gå på gjennom å slå sammen til større enheter.

Vi må tilpasse økonomi og tjenestetilbud til demografien slik den er og slik den utvikler seg, ikke slik vi ønsker at den skal være – vi må danse i takt med demografien! Handlingsrommet ligger i struktur og dimensjonering av tjenestetilbudet samt i inntektssikring.

Driftsregnskapet for Tjeldsund er avsluttet i balanse og merforbruk er saldert gjennom bruk av disposisjonsfond med i alt 19,1 mill. Netto driftsresultat ble vel kr. 0,9 millioner bedre enn budsjettet.

Budsjettet for 2021 hadde i seg noen tiltak for sparing, men foreløpig er dette langt fra nok.

I en vurdering av resultatet er det viktig å vektlegge følgende:

- Netto driftsresultat utgjør minus kr 15.527.376. Netto driftsresultat etter avsetninger til og bruk av bundne driftsfond utgjør minus kr.19.132.712. Kommunestyret finansielle måltall, netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, er minimum **2 %**, og langsiktig mål er **3 %**. Underskuddet er dekket ved bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet kr.12.229.340,-, og bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets budsjettavvik/merforbruk (etter eventuelle strykninger) kr.6.903.372, jf. regnskapsforskriften kap. 4.
- Disposisjonsfond utgjør pr 31.12 kr 13.595.294. Dette tilsvarer ca. 2,9% av brutto driftsinntekter. Kommunestyret finansielle måltall, disposisjonsfond i prosent av budsjettet brutto driftsinntekter, er **10 %**.
- Langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter utgjør pr 31.12 ca. 127,5 %, noe som er høyt og nærmer seg en nivået på 130% som ikke bør overstiges. Dette vil legge press på økonomien i årene framover. Kommunestyret finansielle måltall, langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter, er maksimum **100 %**.
- Investeringer i varige driftsmidler hadde et mindreforbruk på i alt kr 39 352 306,-. Lav prosjektkapasitet gjennom store deler av året utgjør en stor del av forklaringen bak dette avviket.
- Avsetning til og bruk av bundne driftsfond utføres i medhold av lov, forskrift (inntekter etter lov/selvkost) eller avtale (øremerkede tilskudd med latent tilbakebetalingsplikt). Det kan være utfordrende å budsjettere dette da det er mange fond og en vet vanligvis ikke status før ved årsavslutningen. De største avsetningene gjelder avsetning til selvkostfond renovasjon på kr 2.346.860 og to ubrukt tilskudd til Nav på til sammen kr 1.160.000. Merutgiften utgjorde her kr 6.885.484.

I tertialrapporter ble det omtalt en overhengende usikkerhet knyttet til kommunens pensjonsutgifter. Disse ble vesentlig høyere enn budsjettet, spiser opp mye av merinntektene som kom i 3. tertial og utgjør det alt vesentligste av merforbruket på lønn.

Over tid med gode vilkår for kommunene har det kommunale forbruket også økt, betydelig, de senere årene. En underliggende drift hvor driftskostnadene ligger godt over tilgjengelige inntekter gir rom for bekymring. KOSTRA tall og effektivitetsanalysen som presenteres litt senere i årsmeldingen synliggjør hvor «skoen trykker».

Driftsinntekter pr innbygger utgjorde i 2021 kr 114 368,- mens driftsutgiftene tilsvarende utgjorde kr 119 581,-

En oversikt over utgifter etter utvalgte områder synliggjør utviklingstrekkene på følgende måte:

Tjenesteområde	2021	2020
Sosialsektoren samlet	1,6	2
Barnevern	2,5	2,3
Vann, avløp, renovasjon, avfall (VAR)	4	3,8
Administrasjon, kommune	7,5	9,5
Kultursektoren, kommune	2,9	2,2
Barnehage	8,5	7,9
Grunnskole	18	17,7
Helse- og omsorg	41,6	38,1

Kilde: Kommunefakta SSB

Med KOSTRA- og effektivitetsanalysen har vi nå statustall og sammenligninger fra før sammenslåingen (2019) og for 2020 og 2021. Det denne analysen tydelig fremstiller er en positiv og forventet utvikling i lavere kostnader til administrasjon og politikk. Administrasjon er redusert fra 10250 kr/innbygger i 2019 til 7428 kr/innbygger i 2021 (- 27,5 %) Tilsvarende sammenligningstall for polisk virksomhet viser tallene en reduksjon fra 990 til 801 kr/innbygger (- 19 %).

Organisatoriske forhold

Et viktig parameter vedr organisatoriske forhold er kommunens sykefravær. Dette utgjorde 10,2 % i 2021. Det er positivt å kunne konstatere at fraværet i 2021 er 0,8 % lavere enn det var i 2020. Fravær knyttet til koronapandemien er registrert å utgjøre 0,2 %. Her må det bemerkes at det er all grunn til å tro at det foreligger mørketall som ikke fremkommer i statistikken ettersom en stor andel av det korte fraværet relatert til luftveissymptomer skulle betraktes som koronarelatert. Her er nok ikke våre tall presise nok.

Det legemeldte fraværet har gått ned med 0,9 % mens korttidsfraværet har gått opp med 0,2 %. Økningen i korttidsfraværet har direkte sammenheng med koronapandemien og lav terskel for å melde seg syk etablerte seg som en nasjonal standard.

Arbeid med sykefraværprosjekt, opplæring av ledere og ansatte har gjennom året hatt høy prioritet. Et ledelsesmessig ansvar krever et kontinuerlig ledelsesmessig fokus. Avgjørende viktig er også et godt og forpliktende samarbeid med tillitsvalgte og verneombud, og også her rapporteres det om gode relasjoner og felles mål.

Det er svært gledelig at vi oppnådde en reduksjon i sykefraværet i den ekstraordinære situasjonen vi er inne i, og det gir styrke til videre innsats.

Milepæler som fortsatt står seg

Rådmannen omtalte i forrige årsmelding *ny kommune og kommunesammenslåingen, koronapandemien og innlemmingen i forvaltningsområdet for samisk språk*. Disse har fortsatt satt sitt preg gjennom 2021.

Kommunesammenslåingen fortsatte sine prosesser også utover 2021. Forskrifter, planer, reglementer, rutiner mv har jevnt og trutt blitt avklart og vedtatt. Ny praksis og «sånn gjør vi det» har fått satt sitt preg på kommunehverdagen. IKT-kostnadene og avklaring av rett nivå på disse har utfordret oss, men ble høsten 2021 avklart. Nødvendige tilpasninger til kommuneloven og KOSTRA forskriften ble tatt tak i etter sommerferien og vi har nå etablert det riktige og konsistente bildet av korrekt kostnadsstruktur i tråd med forskriften. Det er viktig for planlegging og styring. Årsoppgjøret for 2020 var krevende for økonomi og regnskapsenheten vår, hvor både nytt regnskap og struktur skulle etableres og avviklingen av kommunesamarbeidet med Evenes praktisk og økonomisk krevde ressurser og medførte forsinkelser. Vi avsluttet 2021 uten uavklarte forhold og vi står nå kun igjen med små ting som gjenstår saksutredninger og vedtak for. Kommunesammenslåing er krevende og omfattende i stor og smått, men du verden for en lærdom og kunnskap vi har etablert!

Koronapandemien gjennom planlegging, tiltak, bekjempelse og lokal kontroll og beredskap har stått øverst på arbeidslisten gjennom hele 2021. Vi har erfart og lært i beredskapsledelsen at ledelse og lederskap i krevende tider som koronapandemien har ført med seg, handler om å planlegge under usikkerhet og beslutte under usikkerhet og at beslutninger fattet den ene dagen/uken kan bli omgjort uken etter...— akkurat slik statsminister Erna Solberg tidlig i pandemien beskrev denne lederutfordringen som.

Et lite opplett på høsten ble kort tid etterpå erstattet av et markant høyere trykk som har utfordret tjenestenivået på alle tjenester på alle nivåer. Tjenestenivået har naturlig nok blitt justert ned ved behov og mangel på arbeidskraft og ressurser gjennom hele 2021. Likevel så har Tjeldsund kommune kunne gi et godt og forsvarlig tjenestetilbud i den ekstraordinære situasjonen vi har stått i.

Totalt har kommunen mottatt kr. 9.430.000,- i ekstra inntekter som følge av pandemien. Ekstra utgifter ført på korona-prosjektet er kr. 6.080.274,-. I tillegg kommer ekstra arbeid utført av beredskapsledelse og enheter på en rekke områder som ikke er kostnadsført riktig. Disse kostnadene vet vi ikke er aktivert på koronaprojektet. Legger vi disse til går koronaregnskapet ut i null, uten at det har den store betydningen helhetlig sett. Koronaregnskapet er utfyllende beskrevet i punkt 5.

Beredskapsledelsen har gjennom året hatt 69 møter fordelt på alle årets uker! Omfattende innsats har blitt lagt ned og trykket på ETS medisinske senter, vaksinasjonsteam, smittesporing og renhold har vært tungt å til tider bære. En unik innsats har blitt lagt ned!

Gjennom hele året har vi hatt beredskap og således har vi og raskt håndtert og kommet i inngrep av andre krisehendelser som har oppstått. Rådmannen er stolt over beredskapsapparatet vi har etablert! Kunnskapsrike medarbeidere og dedikerte og ansvarlige ledere har gjort en forbilledlig jobb og vært parat hverdag som helg!

Innlemmelse i forvaltningsområde for samisk språk har fått fotfeste, og kommunen fremstår mer og mer som en tospråklig kommune. I barnehager, skoler, planarbeid, informasjonsarbeid, skilting, markeringer mv blir samisk språk, medvirkning og markering synlig og det blir lagt merke til.

1.juli 2020 ble Dielddanuori suohkan | Tjeldsund kommune innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Koronapandemien har også i 2021 påvirket arbeidet og prosessen, og møter og prosjekter har stort sett blitt gjennomført digitalt. Kommuneledelsen har hatt god dialog med samiske nettverk, Sametinget og Vardobaiki.

Kommunen har deltatt i to utviklingsprosjekter i regi av KS; Absolutt nord og i samisk nettverk sammen med øvrige forvaltningskommuner. Kommunestyret har fått orienteringer om disse prosjektene og arbeid og prioriteringer som gjøres. Kommunestyret vedtar og forslag til aktivitets- og utviklingsplan som ble sendt Sametinget til godkjenning. Arbeidet med samarbeidsavtalen mellom kommunen og Sametinget ble også påstartet i 2021.

Samfunnsutviklingen

Vi mottok kr 3 482 800,- for videre tildeling til næringer som ble negativt påvirket av koronapandemien. Tjeldsund ble tildelt midler i 5 av 7 nasjonale tildelinger

Formannskapet behandlet fordeling av midlene i 3 møter og gjorde i alt 15 tildelinger.

Det skjer svært mye positivt i vår kommune og i de omkringliggende nærområder. Fagskolen for brann og redning, Forsvaret og veiutbygginger vil betyde mye de kommende årene. Rådmannen viser her til tertialrapportene gjennom året hvor dette er omtalt. Administrativt har vi brukt våre ressurser konstruktivt og aktivt i tilrettelegging for ny aktivitet. Vi har vært og er presset på lav kapasitet innenfor samfunn og infrastruktur og skulle gjerne hatt mere muskler til prosjekter og prosjektutvikling. Innsatsen har spesielt vært rettet mot å øve påtrykk på utbyggere av boliger som vi nå ser resultatene av. Det er gledelig at utleieboligutbyggingen kom i gang i 2021. Dessverre hemmes vi av store forsinkelser for utbyggingen i Dyrvikhøgda for utleieboliger til Forsvaret og tilvisningsboliger for kommunens behov for øvrig. På plansiden har vi jobbet godt. Samfunnsplanen ble lagt på høring i desember og planstart for arealplanen ble tilrettelagt mot slutten av året.

Demografisk utvikling

Det var i 2021 en befolkningsnedgang i fra 4209 til 4201. Dette tilsvarte 0,19 %.

Befolkning ved inngangen av kvartalet	Fødselsoverskudd	Nettoinnflytting	Folkevekst	Befolkning ved utgangen av kvartalet
4209	0	18	18	4227
4227	-8	-11	-19	4208
4208	-5	3	-2	4206
4206	-10	(4) 5	-5	

*For 4. kvartal er folketilveksten regnet som folkemengde ved utgangen av året minus folkemengde ved inngangen av kvartalet. For første, andre og tredje kvartal er folketilveksten summen av fødselsoverskuddet og nettoinnvandringen. Derfor er netto innflytting korrigeret fra 4 til 5 i forhold til SSB. Rådmannen har i tertialrapporter omtalt den vakuumtilstand vi opplever i påvente av en ønsket og forventet vekst. Der kommunen står nå handler det likevel først og fremst om å gjenvinne balanse i den demografiske utviklingen før folketallet skal vokse. Vi må og påregne mye innpendling til utleieboligene før vi kan forvente tilflytting.

Tjeldsund kommune hadde ved årsskiftet 4201 innbyggere. Budsjetts inntektsforutsetning om økning i folketallet med 50 innbyggere ble ikke oppfylt.

Avslutningsvis...

Alle våre ledere og medarbeidere i Tjeldsund kommune representerer et godt samlet lag, som er stolt, motivert og kompetent til å løse fremtidens oppgaver.

Koronapandemien har utfordret kommunen og hele Tjeldsundsamfunnet i 2021. Nedturer og oppturer har det vært. Nedstengninger, restriksjoner gjennom forbud og anbefalinger har vi opplevd og vi har måttet justere

tjenestetilbudet i tråd med alle disse føringene. Fra beredskapsledelsens side har det vært vektlagt å formidle informasjon aktivt, i tide og på en måte som ikke sprer usikkerhet i befolkningen. Lojaliteten har vært stor til tiltakene som har vært nødvendig å gjennomføre.

Det er rådmannens oppfatning gjennom dialog med brukere, innbyggere og samarbeidspartnere for øvrig at Tjeldsund kommune jevnt over leverer gode tjenester. Det er viktig å lytte til de som ikke er fornøyd og ha et mål og fokus på kontinuerlige forbedringer.

Kommunen har foran seg en stor og krevende jobb med å bringe økonomien i balanse. Vi konstaterer at kostnadene i de store sektorene helse og omsorg og oppvekst har fortsatt å stige fra 2020 til 2021. Flere renteoppgjanger er varslet, og handlingsrommet til utvikling og vekst for kommunen forvitres. Disposisjonsfondet er snart tomt. Statsforvalteren har behandlet budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025 og gitt kommunen sin vurdering og tilbakemelding i brev av 24.3.2022. Statsforvalteren peker her på hvilke utfordringer kommunen har og som kommunen selv må løse. Senere i årsmeldingen er dette tatt med.

De administrative ressursene har i 2021 vært presset. Nedtrekk av stillinger og innsparingstiltak svekker kapasiteten og vi har nå utfordringer med å utføre lovpålagte oppgaver og å ivareta en forsvarlig internkontroll. Dette har naturlig medført at framdrift og håndtering av noen saker og prosjekter ikke har skjedd med ønsket framdrift og tempo.

Kommunalsjefenes redegjørelser fra de ulike kommunalområdene beskriver og utdyper i det følgende, forhold som rådmannen her innledningsvis ikke har berørt.

2. Kommunalsjefenes kommentarer

2.1 Kommunalområde helse og omsorg

Hovedmålsetting innen helse- og omsorgstjenestene er overordnet å levere gode og forsvarlige tjenester til befolkningen i kommunen i henhold til gjeldende lovverk og nasjonale retningslinjer.

Koronapandemi

Året 2021 har som i 2020 i hovedsak dreid seg om håndtering av covid19 pandemien på en best mulig måte, og samtidig levere forsvarlige tjenester. Dette har tjenesten som helhet klart på en utmerket måte selv om det har vært utfordrende. Det har vært god samhandling mellom ulike tjenester innen enheter i helse og omsorg og enhet forebygging/helsestasjon, med sideforflytting av personell i perioder, for å ivareta jobben med nasjonalt vaksinasjonsprogram for covid19, samt å ivareta smittesporing og testing i forbindelse med pandemien. Videre fikk kommunen en ekstra utfordring da kommuneoverlege/smittevernlege Wessel flyttet og avsluttet sin jobb i juni. Vi fikk ivaretatt kommunelegefunksjonen med organisering internt, mens vi etter hvert fikk en meget dyktig vikar til ivaretagelse av smittevernlegefunksjonen frem til ny kommuneoverlege ble ansatt 15. september. Ferietiden var en utfordring i alle avdelingene da tilgang på vikarer er blitt merkbart dårligere. Sommeravtalen ble benyttet ved alle avdelinger, noe som var medvirkende til forsvarlig drift i perioden.

Bibliotek har vært åpent, men med koronarestriksjoner. Dette har fungert greit etter forholdene.

Det har vært aktivitet på frivillighetsentralen stort sett hele året, men med de begrensinger som koronarestriksjoner har medført. Det har vært et viktig tilbud for mange i en tid med sosial begrensning.

ETS medisinske senter

Marie Helene Jørgensen fra Harstad, ble ansatt som ny kommuneoverlege 15. september og fikk en utfordrende start med pandemien i sitt nye virke. Ny kommuneoverlege har som tidligere kommuneoverleger også smittevernlegefunksjonen, og er en viktig del av beredskapsledelsen/kriseledelsen i kommunen.

Tjeldsund kommune har blitt en del av den nasjonale fastlegekrise, og det har vært vanskelig å rekruttere til to ledige fastlegestillinger. På grunn av dette har det vært mye bruk av legevikarer. På begynnelsen av året så var det lettere å rekruttere vikarer direkte og unngå bruk av vikarbyrå, men i perioder og mot slutten av 2021, var det ikke til å unngå bruk av byrå. Dette har medført et budsjettmessig overforbruk i enheten. Det er veldig beklagelig at dette har gått ut over mange pasienter som har måttet bytte lege flere ganger i løpet av året.

Helse og omsorg, kultur og folkehelse

Ved siden av pandemien og daglig drift, så har det i 2021 vært et fokus på reformen Leve hele livet. Helse og omsorg har tatt hovedjobben med å koordinere dette arbeidet, men det gjøres i et godt samarbeid med enhetene kultur og folkehelse, samfunn og infrastruktur og næring. Dette er ikke en helsereform, men en kvalitetsreform i samfunnet. Noen av de opprinnelige føringene for reformen, eksempelvis direkte brukermedvirkning har vært vanskelig å gjennomføre grunnet pandemiens restriksjoner. Mange andre kommune har uttrykt det samme. Arbeidsgruppen for Leve hele livet har fulgt alle webinar/informasjonsmøter for reformen, samt retningslinjer fra statsforvalteren. Det var et krav at kommunene måtte ha en vedtatt plan for reformen innen utgangen av 2021 for å kunne søke på øremerkede midler knyttet til reformarbeidet. Tjeldsund valgte å utforme planen som en temaplan, og denne ble vedtatt i kommunestyret i desember 2021, altså innen fristen.

Plattform for velferdsteknologi var på plass mot slutten av 2021, noe som betyr at fokus på velferdsteknologiske hjelpemidler kan økes i tjenesten.

På initiativ fra enhetsleder i miljøtjenesten ble det i juni søkt midler hos statsforvalteren, og ble innvilget 600.000 i prosjektmidler. Disse skulle brukes til å ansette en person for å styrke innsatsen for barn og unges psykiske helse i nært samarbeid med helsestasjonen, styrke tverrfaglig samarbeid generelt for denne gruppen, samt veiledning av ansatte og foreldre. Kommunen greide ikke å komme i gang med prosjektet i 2021, så midlene ble søkt overført til 2022, noe som ble innvilget.

Enhetsleder i kultur og folkehelse søkte tidlig i 2021 om midler fra Statsforvalteren ifb. med Frisklivprosjekt for ungdom og unge voksne under 30 år. Det ble innvilget 750.000, - til prosjektet som bl.a. fokuserer på frisklivsarbeid som metodikk i arbeid med forebygging for utenforskap. Prosjektet hadde oppstart i oktober 2021.

Prosjektet «Eldre ut på middag» med støtte fra statsforvalteren ble avviklet over noen dager i juni. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom kultur og folkehelse og helse og omsorg og flere av våre spisesteder i kommunen. Kafeer/restauranter i kommunen stilte velvillig opp og det ble et veldig flott tiltak som mange benyttet. Taxinæringen stilte også opp i forhold til skyss for de som hadde behov for det. Det var «fulle hus og stormende jubel», med andre ord et flott tiltak.

Kvalitetsarbeid

Det har vært jobbet videre med kvalitetsforbedring i tjenesten i ihht. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. Mål om implementering i alle enheter i 2021 ble ikke nådd. Arbeidet fortsetter i 2022.

Deltakelse i helseledernetverk for Troms og Finnmark – etablert i juni, samt deltakelse i regionalt nettverk for Sør-Troms. Formål å heve kvalitet i helse og omsorgstjenester gjennom erfaringsdeling og styrking av kompetanse.

Klagesaker

Det har vært få klagesaker og kommunen har ikke fått pålegg fra Statsforvalteren i noen saker i 2021. Det gir et bilde på at vi fortsatt leverer gode og forsvarlige tjenester ut fra gjeldene lovverk.

Rekruttering

Det beskrives av alle enheter i helse og omsorg om utfordringer med å rekruttere fagpersonell. Dette gjelder på alle utdanningsnivåer innen fagområdet. Behovet vil øke siden tjenestene i kommende år må styrkes vesentlig grunnet demografisk utvikling.

Tjeldsund kommune har med dette bakteppe blitt med i prosjektet «Menn i helse» som et rekrutteringstiltak. Vi fikk en lokal kandidat i 2021, men dessverre så trakk vedkommende seg. Vi er ble forespeilet ny kandidat i 2022, og håper på å kunne rekruttere flere innenfor dette prosjektet i årene som kommer.

Tjenestebehov

Det er en kjent sak at demografien utfordrer oss. Frem mot 2030 så vil antallet innbyggere over 80 år stige med over 60 %. I den forbindelse så har det vært/er det behov for å planlegge for dimensjonering i helsetjenestene. Det ble i september 2021 gjennomført en ekstern egnethetsanalyse, teknisk/økonomisk tilstandsvurdering av Skånland sykehjem utført av Norconsult. Konklusjonen var at mulighetene for eventuell utvidelse av sykehjemsplasser på Skånland sykehjem for fremtiden ville utfordre, både bygningsteknisk og økonomisk, samt arealmessig på tomtestørrelse. Resultatet ble lagt frem for KST 20. oktober. Det ble videre i kommunestyremøtet vedtatt å gjøre en ekstern konsulentvurdering tilsvarende det som ble gjort for kommunalområdet oppvekst og forebygging. Det ble bevilget kr. 300.000, - til formålet.

Institusjonene har hatt som mål å dreie fokus fra økt behov for institusjonsplasser til tilrettelegging for å kunne bo hjemme lengst mulig. Med økt bruk av korttidsopphold og avlastningsopphold i 2021, så er tjenestene på vei i riktig retning i forhold til målsetting og nasjonale anbefalinger.

Med sterkt økende grad av antall eldre i samfunnet, så øker også demens i befolkningen. Det betyr at kommunen i tillegg til planlegging for å styrke hjemmetjenester, så må det jobbes ut en plan for dimensjonering av institusjonsplasser for fremtiden.

Leve hele livet reformen fokuserer blant annet på tiltak for at alle skal kunne bo hjemme så lenge som mulig, samt viktighet av sosial og fysisk aktivitet. I dag og for fremtiden vil det blant den eldre del av befolkningen være mange ressurssterke, friske og aktive mennesker. Det er viktig at samfunnet legger til rette slik at denne ressursen kan bli nyttiggjort på en god måte. Dette vil Tjeldsund kommune ta med inn i det videre arbeidet for Leve hele livet.

2.2 Kommunalområde oppvekst og forebygging

Målsetting innenfor kommunalområdet er å tilrettelegge for trygge og gode oppvekstsvilkår for barn og unge i Tjeldsund kommune. I barnehager og skoler skal barn og elever oppleve et trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø, som legger til rette for at barn og elever skal kunne utvikle seg og lære sosialt og faglig. Enhet forebygging med barnevern og forebyggende helse arbeider for å gi kvalitativt gode tjenester tilrettelagt det enkelte barn og den enkelte familie. Alle tjenester skal tilbys i tråd med gjeldende lovverk og retningslinjer og innenfor de økonomiske rammene de er tildelt.

Forvaltningsområde for samisk språk

I juli 2020 ble Tjeldsund kommune en del av forvaltningsområdet for samisk språk. Det har fra da vært arbeidet systematisk for å gjøre samisk kultur og språk mer kjent for innbyggere i alle aldre. Samisk språk og kultur skal være en naturlig del av tjenestetilbudet til barn i barnehager og skoler og i oppvekstmiljøet. Fra august 2020 er det læreplanen Kunnskapsløftet 2020 samisk, som legges til grunn for undervisningen i alle skoler i kommunen. Det ble utarbeidet en aktivitetsplan for innfasingen i forvaltningsområdet, som inneholdt ulike tiltak som skulle iverksettes i barnehager, skoler og i lokalsamfunnet. Tiltakene i aktivitetsplanen for 2021 er gjennomført, som planlagt. Det utarbeides årlig ny aktivitetsplan som baserer seg på evalueringer i etterkant av gjennomførte aktiviteter og dialog med brukerne. Noen tiltak er universelle og retter seg mot alle barn og elever. Andre tiltak er målrettet for å fremme og utvikle det samiske språket, hos barn som snakker samisk eller ønsker å lære mer samisk. Alle barnehager og skoler har i løpet av 2021 iverksatt ulike aktiviteter for å fremme samisk språk og kultur. Eksempelvis var det markeringer i alle barnehager og skoler i forbindelse med samefolkets dag i februar. Det er ytret høye forventninger til Tjeldsund kommune i forbindelse med innfasing i forvaltningsområdet, fra Sametinget, våre samarbeidsparter og fra samiske innbyggere i kommunen vår. Ut fra ulike tilbakemeldinger som er kommet inn til administrasjonen, så er inntrykket at kommunen er på rett vei og at det er gode tiltak som er iverksatt. Det er dessverre fortsatt utfordrende å få rekruttert undervisningspersonale, som har undervisningskompetanse i samisk og i andre ordinære fag. Det er et uttrykt ønske fra noen foreldre til samiske elever, at de ønsker at barna også skal få undervisning i andre fag på samisk. Dette har vi ikke klart i imøtekomme pga. mangel på samisktalende undervisningspersonalet. Det arbeides systematisk for å prøve å rekruttere flere lærere med ønsket undervisningskompetanse og språkkompetanse.

Forbedringsarbeid

Tjeldsund kommune deltar i KS sitt utviklings- og kompetanseutviklingsprogram «Absolutt Nord». I dette arbeidet deltar politisk ledelse, administrasjon og tillitsvalgt for ansatte innen oppvekst. Formålet med å delta i dette programmet er å utvikle et valgt område innenfor oppvekst. Tjeldsund kommune har i dette utviklingsarbeidet valgt å arbeide med å lykkes med innfasing i forvaltningsområde for samisk språk. Det er et uttrykt ønske i hele organisasjonen om at vi ønsker å lykkes med innfasingen i forvaltningsområde for samisk språk. Nettverket i regi av Absolutt Nord avsluttes i løpet av vårhalvåret 2022, men utviklingsarbeidet er tenkt videreført.

Alle barnehager arbeider med forbedringsarbeid i regi av ReKomp (regional kompetansestrategi). Dette forbedringsarbeidet tar utgangspunkt i egen barnehage og har fokus på de ansattes relasjonskompetanse. Skolene i Tjeldsund arbeider med forbedringsarbeid i regi av DeKomp (desentralisert kompetanseutvikling). Det skolebaserte utviklingsarbeidet har som mål økt sosialt og faglig læringsutbytte for alle barn og unge. Tjeldsund kommune samarbeider med kommunene i Sør-Troms i forhold til ReKomp og DeKomp. Deler av utgiftene til å

følge opp ReKomp og DeKomp finansieres av tildelte midler fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Resterende utgifter er kommunens egenandel og tas over budsjettet.

Koronapandemi

Koronapandemien har også påvirket driften innen kommunalområdet oppvekst og forebygging i 2021. Kommunens satsning på nye digitale løsninger, har vært viktig for at skoler, barnehager og enhet forebygging har kunnet opprettholde tilnærmet normal drift gjennom hele perioden. Alle ansatte har i løpet av perioden med korona økt sin digitale kompetanse og benyttet denne for å gi barn og unge et godt tjenestetilbud i et samfunn med mange restriksjoner og endringer. Ansatte og ledere har vist stor grad av fleksibilitet og evne til å tilpasse seg de til enhver tid gjeldende retningslinjer for å bekjempe koronapandemien. Ved hjelp av økonomiske midler kommunen er tilført i forbindelse med koronapandemien, har enhetene fått mulighet til å ta inn ekstra vikarer ved behov og anskaffe nødvendig utstyr. Det har vært en del økt fravær blant ansatte i forbindelse med pandemien. Ledere og ansatte har stått på for at tjenestetilbudet til barn og unge i kommunen har vært så forutsigbart og kvalitativt godt som mulig. Innen forebyggende enhet har det vært stort fokus på å opprettholde tjenestetilbudet til barn og unge. Dette har enheten i stor grad klart å levere på.

Rekruttering

Det har vært gjennomført flere prosesser for å rekruttere nye ansatte til ulike stillinger i skoler og barnehager i løpet av året. Dessverre så ser vi at det er utfordrende å rekruttere ledere, kvalifiserte lærere til skolene eller kvalifiserte barnehagelærere til barnehagene. Dette er noe som bekymrer tillitsvalgte, enhetslederne og administrasjonen. Konsekvensene er at det blir gitt undervisning ved skolene våre av ufaglærte lærere og at det må innvilges dispensasjoner fra kvalifikasjonskravet for pedagogiske ledere i alle barnehagene i kommunen. Denne situasjonen påvirker tjenestetilbudet til elevene i skolene og barna i barnehagene. Det har derfor vært ytre behov for flere rekrutteringstiltak, som kan benyttes i forbindelse med rekruttering av nødvendig fagkompetanse.

Trygt og godt barnehagemiljø og skolemiljø

Fra 1.januar 2021 fikk barnehagene et nytt regelverk for barnehagemiljø, kapittel 8 i barnehageloven. Loven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Alle som arbeider i barnehagene, skal følge med at barna har det bra. Fra høsten 2020 har det vært arbeidet systematisk for å heve kompetansen i personalgruppene og informert foreldre om endringene i loven og barnehagens rutine for å sikre dette. Barnehagemiljø er innarbeidet som fast tema på de månedlige møtene for styrerne og administrasjonen. Det arbeides godt i barnehagene for å sikre at alle barn har et barnehagemiljø i tråd med lovverket.

De ansatte i skolene arbeider også for å sikre at alle elever har et trygt og godt skolemiljø. Kommunens retningslinjer for skolens arbeid for et trygt og godt skolemiljø følges opp og benyttes av de ansatte. Vi har dessverre fortsatt meldinger om ikke alle elever har en trygg og god skolehverdag i tråd med lovverket og det som foreldre, ansatte og kommunen ønsker. Det er derfor viktig at den enkelte ansatte og enhetsleder/ rektor følger opp aktivitetsplikten inntil den enkelte elev sier at nå er skolehverdagen blitt trygg og god. Skolemiljø er et fast tema på de månedlige møtene for rektorene og administrasjonen. Det er også tema på et årlig ledermøte ved skolene, der elever, foresatte og skolens ledelse er representert. Det arbeides godt i skolene for å sikre at alle elever har et skolemiljø i tråd med lovverket.

De ulike rådsorganene i enhetene er viktige samarbeidsparter i arbeidet med å sikre et godt barnehagemiljø og et godt skolemiljø. Enhetslederne har derfor i løpet av 2021 lagt til rette for mer medvirkning. Enhetslederne har også hatt fokus på å sikre at foreldrene får enda mer informasjon fra barnehagene og skolene. Foreldre er oppfordret til å ta kontakt med barnehage eller skole, hvis de har mistanke om at barnet deres ikke har det bra. Det er ønskelig at foreldre tar kontakt med en gang, slik at ansatte kan følge dette opp på en god måte. I de tilfeller der foreldrene ikke føler at de er hørt eller at tiltak ikke fungerer, så oppfordres de til å kontakte barnehageeier eller skoleeier.

Kontrollutvalget i kommunen har bestilt en forvaltningsrevisjon av skolenes og kommunens oppfyllelse av lovkravet om trygt og godt skolemiljø jfr. opplæringsloven § 9A. Revisjonen ble påbegynt i november 2021 og vil foregå frem til sommeren 2022. Revisjonen gjennomføres av KomRev Nord.

Ung data

I februar 2021 ble det gjennomført ny Ungdata undersøkelse. Det var 128 av kommunens ungdomsskoleelever som svarte på undersøkelsen. Dette var den tredje Ungdata undersøkelsen som er gjennomført i kommunen. Resultatene var dessverre ikke i tråd med det som var ønskelig. Ungdommene gav her tilbakemelding på at de eksempelvis ikke er fornøyde med lokalmiljøet, skolen sin eller egen fysiske eller psykiske helse. En stor andel av ungdommene meldte blant annet om opplevd ensomhet og utenforskap. Den negative trenden på flere områder i undersøkelsen, medførte at det ble iverksatt et tverrfaglig arbeid for å analysere resultatene og iverksette ulike tiltak. Elever, skolenes rådsorganer, ansatte og ungdomsrådet har vært involvert og fått mulighet til å medvirke. Det er bred enighet om at det må arbeides systematisk over tid for å bedre oppvekstvilkårene for barn og unge i kommunen. Oppfølging av Ungdata undersøkelsen er fast tema på møter i forebyggende forum.

Oppvekstreformen

Gjennom 2021 har enhet forebygging og administrasjonen planlagt for den nye barnevernsreformen som trådte i kraft fra 1.januar 2022. Barnevernsreformen omtales som en oppvekstreform fordi den gir kommunen et større ansvar for barnevernet og skal bidra til å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats for utsatte barn og unge. Kommunen får nå et økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Det overordnede målet med reformen er et bedre barnevern, der tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov. Disse endringene skal gi kommunen intensiv til å jobbe mer helhetlig og med tidlig innsats for barn og unge. Innføring av oppvekstreformen vil fordre at kommunen må utvide samarbeidet med nabokommunene, for å kunne ha enda flere tiltak å benytte i oppfølgingen av familier for å ivareta barn og unge på en god måte. Det økte økonomiske ansvaret vil kunne gi kommunen økte utgifter i årene som kommer. For å unngå at det må iverksettes dyre tiltak, blir forebygging og tidlig innsats enda viktigere. Tverrfaglig samarbeid med fokus på forebygging er kommet godt i gang i kommunen vår, men dette blir bare enda viktigere i årene som kommer.

Utredning av struktur i skole og barnehage

Det ble våren 2021 bestilt en utredning av fremtidig struktur i skole og barnehage. Utredningen ble bestilt som et grunnlag til arbeidet med budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2024. Agenda Kaupang AS gjennomførte en grundig utredning i henhold til bestilling og i tråd med prosjektplanen. Enhetsledere, tillitsvalgte, prosjektgruppe og referansegruppe var involvert og fikk medvirke underveis i prosessen. Utredningen konkluderte med at kommunen har en overkapasitet på bygg og at det er muligheter for økonomisk innsparing ved å redusere antall enheter. Rapporten viste også at kommunen i forhold til personell drifter økonomisk litt lavere enn

gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner. Det vil si at det ikke er mulighet til å ta ut mer besparelser innenfor dette området, uten å endre på struktur. Den ferdige rapporten fra utredningen gir et godt bilde av de økonomiske konsekvensene ved å drifte barnehager og skoler slik som i dag og mulige alternativer for å drifte billigere. Kommunestyret vedtok i budsjettmøtet i desember å videreføre desentralisert drift av barnehager og skoler.

3. Politisk aktivitet

Organ	Antall møter	Antall behandlede saker
Eldrerådet	8	38
Formannskapet	16	191
Kommunedelsutvalg Grov/Sandstrand	5	15
Kommunedelsutvalg Kongsvik	5	17
Kommunedelsutvalg Ramsund	4	13
Kommunedelsutvalg Skånland	3	9
Kommunestyret	9	114
Levekårsutvalget	8	40
Partssammensatt utvalg	3	16
Planutvalget	13	119
Rådet for funksjonshemmede	8	41
Ungdomsrådet	11	48
Valgutvalget	3	9
Viltfaglig utvalg	3	23

4. Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er et redskap for å vurdere kommunen mot andre kommuner basert på en del nøkkeltall og indikatorer. Selv om dette ikke gir noen fullstendig informasjon om kommunens tjenesteproduksjon og kvalitet på tjenester så er det viktig informasjon i det kontinuerlige utviklings- og forbedringsarbeidet som utføres.

Kommunebarometeret for 2021 benytter regnskapstall fra 2020. Tabellene i hver sektor går 5 år tilbake og gir grunnlag for å se hvordan utviklingen i kommunen har vært over tid. I 2020 slo Skånland og Tjeldsund seg sammen til nye Tjeldsund kommune. Dette skaper utfordringer for kontinuiteten i datasettene som ligger til grunn for nøkkeltallene. Historikken er videreført på tvers av sammenslåingen, men det betyr ikke at tallene fra før 2020 er direkte sammenlignbare med de nyeste tallene. Historiske nøkkeltall representerer én av de gamle kommunene - de er ikke en aggregering av verdier fra flere kommuner.

Tjeldsund kommune havnet på 204.plass i den endelige utgaven av Kommunebarometeret for 2021.

Hovedtallene for de ulike sektorene i kommunebarometeret er presentert her. Dersom en ønsker ytterligere informasjon kan dette leses [her](#).

Grunnskole

Tjeldsund kommune kom på 78.plass innenfor denne sektoren i Kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 20 % av den totale vekten i barometeret.

Nasjonalt har karakterene på 10.trinn økt jevnt og trutt de siste årene. I 2020 lå landsgjennomsnittet på 43,1 poeng. Avgangskarakterene på 10.trinn i Tjeldsund lå i 2020 på 42,15 grunnskolepoeng.

33,87 % av elevene på 5.trinn har de siste fire årene ligget på laveste mestringsnivå (av tre) på nasjonale prøver.

4,47 % av elevene på 8.trinn ligger på det nederste mestringsnivået (av fem nivåer). Den beste kommunen ligger på 3,3 % og gjennomsnittskommunen på 10,02 %.

I Tjeldsund kommune oppfylte 89,06 % av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.-7.trinn kompetansekravene i 2020. De beste kommunene ligger på 100 %.

På ungdomsskolen oppfyller 88,46 % av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 91 % av elevene på 7.trinn i Tjeldsund at de trives godt. Gjennomsnittskommunen ligger på 84,72 %.

På landsbasis får 4,96 % av elevene på 1.-4.trinn spesialundervisning. Andelen elever i småskolen i Tjeldsund som fikk spesialundervisning er 6,41 %.

På 5.-7.trinn får 14,25 % av elevene spesialundervisning, mot 9,04 % på landsbasis.

På ungdomsskolen får 16,69 % av elevene spesialundervisning, mot 9,69 % på landsbasis.

Pleie og omsorg

Tjeldsund kom på 154.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 20 % av den totale vekten i barometeret.

I 2020 fikk kommunene en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende med demens. I Tjeldsund har 33,33 % av hjemmeboende med demens vedtak om dagtilbud.

I Tjeldsund har 76,6 % av beboerne på sykehjem et omfattende pleiebehov.

Nasjonalt er det anslått at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. I Tjeldsund tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 38,1 % av antall innbyggere over 80 år som bor på sykehjem.

God tilgang på korttidsplasser på sykehjem er positivt, blant annet for å gi avlastning til pårørende til hjemmeboende brukere. I Tjeldsund er andelen 13,94 %.

I Tjeldsund har 76,6 % av de ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. I den beste kommunen er andelen 97,5 %.

I Tjeldsund fikk beboerne i snitt 22,8 minutter med lege i uka. Og beboerne får i snitt 21,6 minutter med fysioterapeut i uka. De beste kommunene ligger oppunder 324 minutter med fysioterapeut ukentlig.

I Tjeldsund er 92,9 % av sykehjemsplassene regnet som moderne enerom. Det gir kommunen en middels score på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Målt mot hvor mange over 80 år som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen 52,12.

Ifølge tall fra Helsedirektoratet opplevde 81,39 % av de funksjonshemmede i Tjeldsund at de fikk den hjelpen de trengte for å kunne delta i arbeid og studier i 2020. De beste kommunene ligger oppunder 100 %. 62,5 % synes de får dekket behovet for bistand til å delta i fritidsaktiviteter i Tjeldsund. Sammenlignet med andre kommuner er dette et høyt tall, men fortsatt langt unna 100 %. De beste kommunene ligger på 100 %.

Barnevern

Tjeldsund kom på 21.plass innenfor denne sektoren i Kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 10 % av den totale vekten i barometeret.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet, som tar mer enn tre måneder å behandle, gått litt ned de siste årene. Andelen fristbrudd er redusert kraftig de siste årene. 100 % av undersøkelsene er gjennomført innenfor 3 måneder i Tjeldsund.

Av barn med barnevernstiltak er 33,9 % plassert i institusjon eller fosterhjem.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Tjeldsund er tallet 10,6 %, mot 17,3 barnevernssaker per årsverk nasjonalt.

I landet har samlet 95,96 % av barna under omsorg en omsorgsplan. I Tjeldsund har 100 % av barna som er plassert en omsorgsplan. Målt over de fire siste årene har 100 % av barna under omsorg i Tjeldsund hatt omsorgsplan.

Kommunene i Norge bruker mer penger på forebyggende tiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst var disse utgiftene i Tjeldsund på kr. 18.172,59 per barn under 5 år i fjor. Nasjonalt er tilsvarende sum kr. 11.497,20.

Brukerundersøkelser er et viktig verktøy for å få et bilde av hvordan virksomheten oppfattes utenfra. Tjeldsund kommune gjennomførte ingen slike brukerundersøkelser i løpet av siste fireårsperiode.

Barnehage

Tjeldsund kom på 206.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 10 % av den totale vekten i barometeret.

De viktigste tallene i barnehagesektoren er grunnbemanning per barn i kommunale barnehager, andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, og andelen ansatte i kommunale barnehager som har pedagogisk utdanning.

Hvis man ser på gjennomsnittet for hele landet, endret bemanningen i kommunale barnehager seg fra 5,7 barn per voksen til 5,6 i fjor. For Tjeldsund var tallet 4,7 barn per voksen i kommunale barnehager i 2020.

Barnehagenormen, som innebærer at barnehagene skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under 3 år og én ansatt per seks barn over 3 år, ble innført fra 1.august 2018. Tjeldsund kommune har ifølge statistikken lavere bemanning i de kommunale barnehagene enn de fleste andre. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir.

32,8 % av de ansatte i de kommunale barnehagene i Tjeldsund har pedagogisk utdanning. Andelen menn som jobber i barnehagene i Tjeldsund er på 13,2 %.

Andelen barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage har økt mye de siste årene. I Tjeldsund går 100 % av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage.

En gjennomsnittsbarnehage i Norge har nå 46,53 barn. Barnehagene i Tjeldsund har i snitt 20,71 barn.

Helse

Tjeldsund kom på 265.plass innenfor denne sektoren i Kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 7,5 % av den totale vekten i barometeret.

De tyngste nøkkeltallene er legedekning, dekning av helsesykepleier, skolehelse, hjemmebesøk og vaksinasjonsgrad.

Tjeldsund kommune brukte kr. 228,52 per innbygger over 4 år til forebyggende helsearbeid i 2020.

Dekningen av helsesykepleier i Tjeldsund kommune målt mot antall småbarn er 152,28 årsverk per 10.000 innbyggere i alderen 0-5 år. Årsaken til at tallet er så høyt er at det opereres med årsverk per 10.000, noe som gir store utslag i små kommuner med få barn.

I Tjeldsund fikk 32,18 % av barna helseundersøkelse innen utgangen av 1.skoletrinn.

Blant 2-åringene i Tjeldsund fulgte 94,6 % av dem vaksinasjonsprogrammet. Tilsvarende tall for kommunens 9-åringer var 96,3 %.

I Tjeldsund er det ledig plass på 33,33 prosent av fastlegelistene. Kommunen ligger greit an på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Målt mot folketallet er det 11,39 psykiatriske sykepleiere per 10.000 innbyggere i kommunen.

Sosialtjeneste

Tjeldsund kom på 59.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 7,5 % av den totale vekten i barometeret.

Nasjonalt er stønadslengden for unge mottakere på sosialhjelp på 3,91 måneder. I Tjeldsund er tallet 3,2 måneder. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe permanent.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt 4,44 måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden 3,5 måneder.

23,86 % av de som går på sosialstønad i Tjeldsund mottar den i minst 6 måneder. Sosialstønad gis over 10 måneder til 3,41 % av dem som mottar støtte.

Andelen mottakere i kommunen som har sosialhjelp som hovedinntekt er 6,82 %. Nasjonalt er nivået på 14,71 %.

På landsbasis ble 80,19 % av søknadene om kommunal bolig innfridd i fjor. I Tjeldsund ble 95,06 % av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Kultur

Tjeldsund kom på 332.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 2,5 % av den totale vekten i barometeret.

Både besøkstillene og antall utlån ved bibliotekene falt kraftig i 2020. Det er ikke unaturlig siden bibliotekene mange steder har vært stengt som følge av koronapandemien i kortere eller lengre tid. Innbyggerne i Tjeldsund avla i snitt 1,66 % besøk hver på bibliotek, noe som er lavere enn for flertallet av kommunene i Norge.

I Tjeldsund var det 0,13 kinobesøk per innbygger. Kommunen ligger dermed temmelig lavt i antallet kinobesøk sammenlignet med andre kommuner.

Telemarksforskning setter sammen årlige oversikter over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene. For Tjeldsund kommune er sysselsettingen innen kultur 1,9 per 1.000 innbyggere.

Andelen barn som går på kulturskolen er 17,88 %. I Tjeldsund år elevene 11,37 timer med undervisning.

Miljø

Tjeldsund kom på 227.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 2,5 % av den totale vekten i barometeret.

Korrigert for lønns- og prisvekst var normalen for kommunens energikostnader nasjonalt på kr. 126,53 per kvadratmeter i snitt. Energikostnadene for bygg i Tjeldsund er på kr. 243,- per kvadratmeter.

Andelen av dyrket og dyrkbar jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Tjeldsund er 0,8 dekar jordbruksareal omdisponert de siste årene.

Saksbehandling

Tjeldsund kom på 50.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 2,5 % av den totale vekten i barometeret.

Gebyr for privat forslag til reguleringsplan har gradvis økt de siste årene, og avstanden mellom de rimeligste og de dyreste kommunene øker. I Tjeldsund må man betale kr. 70.000,- i gebyr for privat forslag til reguleringsplan. Nasjonalt er tendensen kr. 74.463,38,-.

Nasjonalt er det store variasjoner i gebyrer for å saksbehandle en enebolig. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyrer, mens de dyreste kommunene krever over kr. 40.000,-.

I løpet av en femårsperiode 2016-2020 har byggesaksgebyret for oppføring av enebolig i Tjeldsund endret seg fra kr. 13.450,- til kr. 12.480,-. Gebyret er en del under snittet for andre kommuner i landet.

Vann, avløp og renovasjon

Tjeldsund kom på 149.plass innenfor denne sektoren i Kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 2,5 % av den totale vekten i barometeret.

De viktigste nøkkeltallene i VA-sektoren er andel innbyggere som er tilknyttet renseanlegg som oppfyller alle rensekrav og årsgebyr på vann, avløp og renovasjon.

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Nøkkeltallet for gebyrer er justert for den

generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises i faste 2020-kroner. Gebyrene nasjonalt har et snitt på kr. 11.716,21. Tilsvarende for Tjeldsund er på kr. 15.465,-. Lave gebyrer er positivt så fremst det ikke betyr at anleggene er utdaterte og dårlig vedlikeholdt.

I Tjeldsund er 99,57 % av innbyggerne tilknyttet kommunalt anlegg med tilfredsstillende vannkvalitet.

Økonomi

Tjeldsund kom på 308.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 10 % av den totale vekten i barometeret.

De tyngste nøkkeltallene i sektoren er driftsmargin og disposisjonsfond. I kommunebarometeret er netto driftsresultat korrigert med inntekter fra Havbruksfondet for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Nasjonalt var normalen for korrigert netto driftsresultat på 1,19 % i 2020. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan man klarer seg mot resten av landet. Korrigert netto driftsresultat var på -4,38 % for Tjeldsund i 2020. De beste kommunene leverer et korrigert netto driftsresultat på 22,22 %.

Disposisjonsfondet er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene i kommunene samlet er nå på 12,42 % av brutto driftsinntekter. Tjeldsund hadde i 2020 8 % av brutto driftsinntekter på disposisjonsfond.

Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjelds som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. For kommune-Norge er renteesponert gjeld på 45,13 % av brutto driftsinntekter. Netto renteesponert gjeld i Tjeldsund er 81,7 %, målt mot brutto driftsinntekter.

Gjeldsgraden i Tjeldsund har endret seg 15,9 % det siste året. Nasjonalt var endring i gjeldsgrad på 0,43 %.

Tendensen nasjonalt er at kommunene bruker 0,38 % av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter før vi tar hensyn til avdrag. Tjeldsund bruker 0,63 % av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag.

Investeringsnivået har vært 19,74 % av brutto inntekter de fire siste årene. Normalen i landet ligger på 15,24 %.

Kostnadsnivå

Tjeldsund kom på 316.plass innenfor denne sektoren i kommunebarometeret for 2021.

Sektoren utgjør 5 % av den totale vekten i barometeret.

De tyngste nøkkeltallene i denne sektoren er nøkkeltallene for grunnskole, pleie og omsorg og barnehage. Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i 2020, korrigert for utgiftsbehovet slik et framkommer i statsbudsjettet for 2020. Dermed fanges ulikheter som går på størrelse, sammensetning også videre opp.

Netto utgifter i grunnskolen i Tjeldsund er på kr. 18.131,87. Den nasjonale tendensen ligger på kr. 15.735,27.

I Tjeldsund er kostnaden for pleie og omsorg på kr. 21.556,35. De dyreste kommunene har en tilsvarende kostnad på kr. 38.299,32.

Barnehagekostnaden i Tjeldsund ligger på kr. 11.174,46. Tendensen for kommunene i landet er på kr. 9.677,56.

I fjor beløp kostnadene for barnevern-Norge seg til kr. 2.467,52 per innbygger. Kostnadene innen barnevernet i Tjeldsund ligger på kr. 2.588,06.

5. Betyggende internkontroll og etisk standard

Fra 31. oktober 2019, samtidig som nyvalgt kommunestyre konstituerte seg, så trådte ny kommunelov i kraft. Ny kommunelov skjerper kravene til internkontrollen og dette vil i fremtiden utgjøre en tyngre og mer ressurskrevende oppgave enn hva den har utgjort tidligere. Noen bestemmelser trådte i kraft 1.1.2020.

Kommuneloven har følgende bestemmelser om internkontrollen;

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

I kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kommunes tilnærming til internkontroll er basert på:

- Delegasjon av ansvar og myndighet fra rådmannsnivået til underliggende driftsenheter/enhetsledere. Det overordnede internkontrollansvaret ligger til rådmannen.
- Overordnede/sektovergrepene styringsdokumenter (styringsreglement, rutiner og prosedyrer).
- Budsjett.
- Lover, forskrifter, vedtak.

Rådmannens ledergruppe har som sitt lederutviklingsprosjekt fra 2020 valgt å fokusere på å utvikle en god og betryggende standard for kontroll, styring og kvalitet i Tjeldsund kommune. Konkret arbeides det med:

- Etablere et overordnet Internkontroll(IK)-/kvalitetssystem som er digitalt, intuitivt, lett håndterbart og sektovergrepene.
- Systemet må sikre horisontale og vertikale koblinger i linjeorganisasjonen.
- Systemet skal være forankret i rådmannens ledergruppe og godt bundet sammen.

Prosjektgruppe(r) har vært i sving og første delrapport ble overlevert rådmannen 11.11.2020. Arbeidet har fortsatt i 2021.

Klagesaker, tvistesaker og tilsyn har det blitt gitt løpende orienteringer om i formannskap og kommunestyre. Det er rådmannens klare oppfatning at det tilligger kommunens forvaltning en tillitvekkende internkontroll. Rådmannen hadde planlagt å få etablert et helhetlig system for internkontroll og kvalitet i løpet av 2021. Med bakgrunn i at nøkkelpersonell i dette arbeidet sluttet, har ikke dette arbeidet kommet helt i mål i 2021. Det arbeides videre med dette også i 2022.

I 2021 har det vært viet stor oppmerksomhet og arbeidsinnsats på å få etablert nødvendige forskrifter, retningslinjer, reglementer og prosedyrer som har blitt vedtatt av respektive styre/utvalg.

6. Sykefravær

År	Egenmeldt	Sykemeldt	Totalt	Herav koronarelatert fravær
2021	1,4 %	8,7 %	10,2 %	0,2 %
2020	1,2 %	9,6 %	11 %	0,3 %

Sykefraværet i Tjeldsund kommune omfatter alle som har vært/er ansatt i Tjeldsund kommune i 2021. Statistikken viser fraværet for hele kommunen. Driftsenhetenes årsmeldinger viser et mer detaljert bilde over fraværet i egen enhet.

Totalt sykefravær i hele organisasjonen var på 10,2 %. Av dette er 0,2 % av fraværet relatert til korona. Sykefraværet i 2021 utgjorde 9.513 dagsverk.

Kostnadene er et viktig element når det kommer til sykefravær. Brutto ca. kr. 2.000,- per dagsverk jfr. KS. Men vel så bekymringsfullt er presset på å kunne gi gode og forutsigbare tjenester til innbyggerne, belastningen på de som er på jobb og at det er tidkrevende og vanskelig å skaffe vikarer.

Fravær i arbeidsgiverperioden blir ikke refundert, utover det som gjelder koronarelatert fravær som blir refundert fra dag 4. Andre kostnader som ikke blir refundert er pensjon, arbeidsgiveravgift, sykepenger utover 6G samt feriepengeavsetning utover 48 dager.

Sykemeldt fravær utgjør 8,7 % mens egenmeldt fravær er 1,4 %.

7. IA – inkluderende arbeidsliv

Samarbeidsavtalen med NAV om et inkluderende arbeidsliv gikk ut 31.12.2018. Avtalen stilte krav til konkrete mål for IA-arbeidet innen følgende områder:

- Sykefravær
- Personer med nedsatt funksjonsevne
- Avgangsalder

Vi har prioritert aktiviteter med fokus på IA-avtalens mål om lavere sykefravær i 2021. Det har blant annet vært gjennomført flere kurs for ansatte og ledere med fokus på sykefravær.

Arbeidslivssenterets IA-kontakter har vært meget gode ressurser for kommunen, og disse har blitt benyttet i utstrakt grad som rådgivere og pådrivere til enheter med behov for bistand.

8. Status og framdrift av HMS arbeidet

Tjeldsund kommune har ikke fått arbeidet med HMS arbeidet i den grad vi skulle ønsket. Dette har stått litt på vent i forbindelse med kommunesammenslåingen. Rådmannen har et særlig fokus på arbeidsmiljø og sykefraværarbeid. Enhetene rapporterer til rådmannen hva HMS-gruppene arbeider med og hvilke utfordringer som finnes.

Sør-Troms HMS-Tjeneste har bistått arbeidsgiver og arbeidstakere i 2021 i henhold til inngått avtale.

9. Økonomisk analyse

9.1 Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Driftsregnskapet for Tjeldsund kommune er avsluttet i balanse. For å komme frem til resultatet er følgende årsavslutningsdisposisjoner utført i samsvar med regnskapsforskriften § 4-2:

- Bruk av disposisjonsfond ihht. budsjett: 12.229.340,-
- Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykning kr. 6.903.372,-

I en vurdering av resultat er det viktig å vektlegge følgende:

- Netto driftsresultat utgjør kr. -15.527.376,-. Netto driftsresultat etter avsetning til og bruk av bundne driftsfond utgjør kr. -19.132.712,-. Kommunestyrets finansielle måltall, netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, er minimum 2 %, og det langsiktige målet er 3 %. Underskuddet er dekket ved bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet kr. 12.229.340,-, og bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets budsjettavvik/merforbruk (etter eventuelle strykninger) kr. 6.903.372,-, jfr. regnskapsforskriften kap. 4.
- Disposisjonsfond utgjør per 31.12. kr. 13.595.294,-. Dette tilsvarer ca. 2,9 % av brutto driftsinntekter. Kommunestyrets finansielle måltall, disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter er 10 %.
- Langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter utgjør per 31.12. ca. 127,5 %. Dette er høyt, og en nærmer seg nivået på 130 % som ikke bør overstiges. Dette vil legge press på økonomien i årene fremover. Kommunestyrets finansielle måltall, langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter, er maksimum 100 %.

9.2 Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

9.2.1 Driftsregnskap

Bevilgningsoversikt drift - Inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål og disponering av disse

Det er ikke vedtatt vesentlige budsjettpremisser utover rammene som er gitt i budsjettet.

Post 1. Rammetilskudd - merinntekt kr. 6.932.878,-

- Mottatt betydelig inntektsutjevning for desember kr. 2.996.007,- og mottatt ekstra rammetilskudd i desember på kr. 2.870.000,- vedrørende korona.

Post 2. Inntekts og formuesskatt - merinntekt kr. 5.066.941,-

- Mottatt mer enn antatt og budsjettert per 2.tertial.

Post 7. Avskrivninger - merutgift kr. 10.039.805,-

Post 16. Motpost avskrivninger - merinntekt kr. 10.039.805,-

- Postene er ufullstendig budsjettert.

Post 19. Avsetning til bundne fond - merutgift kr. 6.885.484,-

- Avsetning til og bruk av bundne driftsfond utføres i medhold av lov, forskrift (inntekter etter lov/selvkost) eller avtale (øremerkede tilskudd med latent tilbakebetalingsplikt). Det kan være utfordrende å budsjettere dette da det er mange fond og en vet vanligvis ikke status før ved årsavslutningen. De største avsetningene gjelder avsetning til selvkostfond renovasjon på kr. 2.346.860,- og to ubrukte tilskudd til NAV på til sammen kr. 1.160.000,-.

Post 22. Bruk av disposisjonsfond - merinntekt kr. 6.903.372,-

- Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets budsjettavvik/merforbruk (etter eventuelle strykninger).

Bevilgningsoversikt - drift - Bevilgning til de enkelte budsjettområdene

Post 6. Sum bevilgninger drift, netto - merutgift kr. 12.547.218,-

Sum med disponering eller dekning budsjettområdene - merutgift kr. 20.477.976,-

Dvs. post 6. Sum bevilgning drift, netto inkludert avsetning til/bruk av bundne driftsfond.

Forklaringen til avvik per ramme er sammensatt av mange poster (ansvar, arter, merutgift/mindreinntekt og kan skyldes postering på annen post enn budsjettert). Det er ikke gått inn på bakgrunnen for de ulike avvikene.

De største budsjettavvikene for bevilgning drift, netto inkludert avsetning til/bruk av bundne driftsfond gjelder følgende driftsrammer (vesentlige poster opplyses):

120 Administrasjon - merutgift kr. 1.685.246,-

- Ansvar 1200 Rådmann - merutgift kr. 1.055.417,-
 - Merutgift opplæring kr. 145.161,-

- Merutgift husleie Tjeldsundbrua camping kr. 438.275,-
- Merutgift konsulenttenester Agenda Kaupang kr. 133.651,-
- Ansvar 1211 Fakturering Innfordring Utlån – merutgift kr. 642.636,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 559.668,- (byttet ansvar men ikke rebudsjettert)
- Ansvar 4330 Kulturskole – merutgift kr. 344.944,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 326.670,-
- Ansvar 4400 Næringskontor - merutgift kr. 2.728.222,-
 - Merutgift tilskudd fra næringsfondet kr. 1.766.337,-
 - Avsetning næringsfond kr. 809.000,-
- Ramme 120 Administrasjon består av 19 ansvar. Budsjettavvik er følgelig fordelt på mange av ansvarene med tilhørende arter, og består av mange merutgifter/-inntekter og mindretgifter/-inntekter. Det er ikke alltid alle øremerkede prosjektinntekter, tilhørende prosjektutgifter eller endring bundne fond blir innmeldt til budsjettregulering, noe som fører til budsjettavvik.
- Samlet merutgift for hele rammen som gjelder lønn, sosiale utgifter og sykkelønnsrefusjon utgjør til sammen kr. 1.955.641,-

210 Fellesutgifter skole og barnehage - merutgift kr. 1.679.910,-

- Ansvar 2103 private barnehager - merutgift kr. 1.181.266,-
 - Merutgift kjøp tjenester fra Harstad kommune kr. 521.875,-
 - Merutgift driftstilskudd Vardobaiki kr. 492.100,-
- Ansvar 2104 Fellesutgifter barnehage - merutgift kr. 725.299,-
 - Merutgift PPD-samarbeid kr. 489.200,-

271 Evenskjer barnehage - merutgift kr. 1.527.856,-

- Ansvar 2710 Evenskjer barnehage - merutgift kr. 1.326.443,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 1.219.228,-

310 Forebygging - merutgift kr. 1.640.377,-

- Ansvar 2820 Barnevern administrasjon - merutgift kr. 1.215.690,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 704.821,-
 - Merutgift opplæring kr. 139.915,-
 - Merutgift kjøp av tjenester fra kommuner kr. 212.670,-

320 ETS medisinske senter - merutgift kr. 2.797.870,-

- Ansvar 3200 ET-medisinske senter - merutgift kr. 3.390.906,-
 - Merutgifter skyldes blant annet ekstrautgifter koronatiltak

- Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 3.879.580,-
- Merutgift vikartjeneste kr. 1.274.159,-

330 NAV velferd – mindreutgift kr. 1.961.983,-

- Ansvar 3302 Økonomisk sosialhjelp – mindreutgift kr. 1.400.472,-
 - Mindreutgift kvalifiseringsstønad kr. 402.511,-
 - Mindreutgift bidrag livsopphold kr. 690.343,-
 - Mindreutgift sosiallån kr. 147.308,-

342 Helse og omsorg nord - merutgift kr. 1.855.080,-

- Ansvar 3420 Hjemmetjenesten nord - merutgift kr. 346.397,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 721.977,-
- Ansvar 3440 Grovfjord bo og servicesenter - merutgift kr. 472.899,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 448.143,-

346 Miljøtjenesten - merutgift kr. 1.703.026,-

- Ansvar 3460 Møllerstua - merutgift kr. 671.967,-
 - Mindreinntekt ressurskrevende tjenester kr. 913.000,-
- Ansvar 3461 Elvelund - merutgift kr. 695.738,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 445.178,-
 - Mindreinntekt ressurskrevende tjenester kr. 376.000,-

349 Helse og omsorg sør - merutgift kr. 1.952.162,-

- Ansvar 3492 Tjeldsund sykehjem - merutgift kr. 2.461.492,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 2.201.969,-

420 Samfunnsutvikling og samskaping - merutgift kr. 6.101.508,-

- Ansvar 4200 Teknisk administrasjon - merutgift kr. 1.600.548,-
 - Mindreinntekt budsjettert fordeling utgifter kr. 1.280.000,-
 - Merutgift konsulenttenester kr. 195.069,-
 - Merutgift tjenester interkommunalt samarbeid kr. 103.025,-
 - Merutgift erstatningsutbetalinger kr. 408.000,-
- Ansvar 4275 Kommunale veier rode Kongsvik - Merutgift kr. 741.444,-
 - Merutgift brøytekontrakter, mv. kr. 739.995,-

- Ansvar 4280 Veier og gatelys - merutgift kr. 657.433,-
 - Merutgift vedlikehold kr. 499.397,-
- Ansvar 7010 Renhold - merutgift kr. 1.633.250,-
 - Merutgift lønn og sosiale utgifter kr. 719.738,-
 - Merutgift renholdstjeneste kr. 1.164.041,-
- Ansvar 7xxx Vedlikehold bygg - merutgift kr. 1.571.711,-
 - Merutgift rådhus kr. 225.025,-
 - Merutgift Skånland skole kr. 153.642,-
 - Merutgift Evenskjer barnehage kr. 174.332,-

430 kultur og folkehelse – mindreutgift kr. 1.337.806,-

- Ansvar 4340 Aktivitets og driftsstøtte – mindreutgift kr. 295.202,-
 - Mindreutgift tilskudd til andre kr. 295.202,-
- Ansvar 4342 spillemidler og tilskudd – mindreutgift kr. 734.283,-
 - Merinntekt spillemidler kr. 637.500,- som skulle vært avsatt til fond.

Økonomisk oversikt drift

Budsjettet i økonomisk oversikt drift har ikke bindende virkning. Vi velger likevel å vise oversikt over vesentlige budsjettavvik pr. KOSTRA driftsutgift:

- 010 Fastlønn - merutgift kr. 3.539.053,-
- 040 Overtid - merutgift kr. 3.400.452,-
- 075 Renhold - merutgift kr. 2.321.108,-
- 090 Pensjonsinnskudd - merutgift kr. 6.479.061,-
- 180 Strøm - merutgift kr. 1.923.790,-
- 200 Kjøp av driftsmidler - merutgift kr. 1.393.084,-
- 230 Vedlikehold - merutgift kr. 2.002.776,-
- 350 Kjøp fra kommuner - merutgift kr. 2.390.372,-
- 470 Overføring til andre - merutgift kr. 2.912.173,-
- 550 Avsetning til bundne fond - merutgift kr. 6.885.483,-

For KOSTRA driftsinntekter er det en rekke vesentlige budsjettavvik som er merinntekter.

Vedrørende økte pensjonsutgifter ser vi at reguleringspremien økte betydelig i 2021. I pensjonsbudsjettet fra KLP som ble lagt til grunn for budsjett 2021 var reguleringspremien beregnet til kr. 12,6 millioner. Denne endte på kr. 23,2 millioner, altså en økning på kr. 10,6 millioner.

Den store økningen skyldes blant annet at det ligger inne en kompensasjon og premierregulering også for 2020 i forbindelse med Stortingets vedtak om endret reguleringsmetode for løpende pensjoner (vedtatt i 2021). I tillegg ble lønnsoppgjøret høyere enn forventet, som også spiller inn. Korona-pandemien har også vært en medvirkende årsak i denne sammenhengen.

Lønnskostnadene økte med kr. 8 millioner mer enn budsjettet, og dette alene gir en økning i pensjon på ca. kr. 1,2 millioner.

Dette forholdet ble tatt opp i 2.tertial, men avviket ble likevel betydelig større enn vi hadde sett for oss på det tidspunktet.

9.2.2 Investeringsregnskap

Bevilgningsoversikt investering - utgifter, inntekter, avsetninger og bruk av avsetninger

Post 1. Investering i varige driftsmidler - mindreutgift kr. 39.952.306,-

- Budsjettet mer investering i varige driftsmidler enn en har vært i stand til å iverksette samt forsinkelser i fremdriften av investeringsprosjekter.

Post 3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper – merutgift kr. 1.190.237,-

- Egenkapitalinskudd til KLP ble ikke budsjettet for 2021.

Post 7. Kompensasjon for merverdiavgift - mindreinntekt kr. 5.166.764,-

- Konsekvens av mindreutgift på post 1, dvs. følgelig mindre mva. å kreve kompensert.

Post 13. Bruk av lån - mindreinntekt kr. 30.777.049,-

- Konsekvens av mindreutgift på post 1, dvs. følgelig mindre finansieringsbehov.

Bevilgningsoversikt investering - Bevilgning investering i varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investering i aksjer og andeler og utlån av egne midler

Post 1. Investeringer i varige driftsmidler - mindreutgift kr. 39.352.306,-

De største mindreutgiftene, som skyldes budsjettet med investering i varige driftsmidler enn en har vært i stand til å iverksette og forsinkelser i fremdriften av investeringsprosjekter, gjelder følgende investeringsprosjekter:

- 2002 Nytt ventilasjonsanlegg Ramsund barnehage - mindreutgift kr. 3.389.467,-
- 2008 Møllerstua omsorgsboliger i stk. tilbygg syke - mindreutgift kr. 6.647.303,-
- 2011 Sprinkling GBS – mindreutgift kr. 1.375.000,-
- 2014 Avløpsanlegg Kongsvik - mindreutgift kr. 3.075.589,-

- 2015 Avløpsplan - mindreutgift kr. 3.726.400,-
- 2017 Boligutvikling Fjelldal Tjeldsund – mindreutgift kr. 1.725.000,-
- 2021 Evenskjer sentrum trafikktiltak – mindreutgift kr. 1.798.303,-
- 2022 Gangvei - fortau Ramsund - mindreutgift kr. 4.567.558,-
- 2025 Nytt vannreservoar Kongsvik - mindreutgift kr. 3.622.426,-
- 2029 Vannanlegg Kongsvik – mindreutgift kr. 3.097.125,-
- 2039 Sprinkling Skånland sykehjem – mindreutgift kr. 807.167,-
- 2104 Brannstasjon/garasje Grov – mindreutgift kr. 980.197,-
- 2116 Tak Revegårdsveien – mindreutgift kr. 1.429.791,-
- 2018 Breistrand næringsområde/boligfelt – mindreutgift kr. 976.962,-
- 2119 Varmepumpe Skånland skole – mindreutgift kr. 718.753,-

Det er noen prosjekter som er igangsatt uten at det har vært budsjettert midler til prosjektene. Dette gjelder følgende prosjekter:

- 2048 Parkeringsplass v/Frivillighetssentralen – kr. 377.147,-
- 2115 Møllerstua renovering omsorgsbolig syke – kr. 521.915,-
- 2120 Evenskjer syd 3 – kr. 522.427,-

Vi har også noen mindre prosjekter som ikke er igangsatt med bakgrunn i forsinkelser og manglende kapasitet:

- 2001 Brannforebyggende tiltak Ramsund barnehage – kr. 125.000,-
- 2019 Ekstraordinær rehabilitering av kommunale bygninger – kr. 452.500,-
- 2101 Forprosjekt sykehjem – kr. 250.000,-
- 2103 Utvendig solskjerming forebyggende enhet – kr. 225.000,-
- 2111 Velferdsteknologi Tjeldsund kommune – kr. 300.000,-
- 2118 Varmvannstank SBS – kr. 250.000,-

Det har ikke vært noen store merutgifter i 2021.

9.3 Virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

Kommunens virksomhet er allsidig, og kommunen leverer tjenester til sine innbyggere fra krybbe til grav. Noen tjenester leveres 24 timer i døgnet, 365 dager i året, mens andre tjenester, som for eksempel vigsel og byggesak er sjeldnere hendelser. De fleste innbyggerne møter kommunens tjenester i en eller annen form hver dag.

Kommunen som organisasjon

Med inntekter på ca. kr. 500 millioner og 600 ansatte er kommunen en stor organisasjon sammenlignet med de fleste andre virksomheter i nærområdet. Kommunen er en stor og viktig arbeidsgiver i nærområdet og den gir mange kompetanse-arbeidsplasser. Tjenestene leveres av 442,5 årsverk som fordeler seg på mange yrkesgrupper som for eksempel sykepleiere, lærere, ingeniører, barnehagelærere, leger, fagarbeidere og mange flere.

Innbyggere

Det bor 4.201 innbyggere i kommunen og 1.490 av disse bor i tettbygde strøk. I gjennomsnitt bruker innbyggeren 15 minutter på å reise til sentrum (kommunesenteret).

Tjenester

Det ble gjennomført 103 møter i politiske råd og utvalg og behandlet 760 saker.

Administrasjonen utarbeidet 547 saksframlegg.

Det ble behandlet 21.618 journalposter i kommunens sak/arkivsystem.

6.728 telefonsamtaler ble besvart av informasjons- og dokumentcenteret i 2021. Svarprosenten var på 92 % av innkomne anrop.

Kommunen mottok i 2021 12.052 fakturaer og sendte ut 18.084 fakturaer.

455 elever får sin daglige undervisning på 5 kommunale skoler av 82 ansatte.

51 elever går på kommunal skolefritidsordning.

155 barn i alderen 0-6 år har barnehageplass.

311 brukere av hjemmetjenester og 64 brukere av institusjonstjenester.

23.694 oppholdsdøgn i institusjon.

91 byggesaker ble behandlet.

Kulturskolen hadde 55 elever i aktivitet i 2021. Dette ble håndtert av 2,3 årsverk.

Antall utlån på biblioteket i 2021: ca. 9.600.

9.4 Økonomisk utvikling – endret økonomisk situasjon, rettsaker mv.

For å illustrere kommunens økonomiske utvikling siste 2 år sammenlignet med foreløpige KOSTRA-tall, kan de sentrale økonomiske forholdstall være relevante.

Sentrale økonomiske forholdstall (tall i hele 1000)

Nøkkeltall KOSTRA		Tjeldsund	Tjeldsund	KOSTRA gruppe 6	Fylket	KS vurdering	Merknad
		2020	2021	2021	2021	Rødt/gult	
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	%	-2,9	-3,3	2,4	1,6	<1% 1-2%	KS 2%/3%
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i % av brutto driftsinntekter	%	0,0	0,0	-0,1	0,0		
Arbeidskapital ex. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	%	12,7	9,3	19,5	13,7		
Netto renteeksponering i % av brutto driftsinntekter	%	86,6	89,3	53,5	76,8		1 % renteøkning spiser 0,89 % av driftsinntektene
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter	%	127,9	127,5	107,9	133,6	>75% 65-75%	Mørkerødt over 130 %. KS 100 %
Frie inntekter per innbygger	Kr	74 480	78 974	78 701	71 556		
Fri egenkapital i drift i % av brutto driftsinntekter	%	7,1	2,9	12,1	7,9	<5% 5-8%	KS 10 %
Brutto investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter	%	22,3	7,2	17,7	15,1		
Egenfinansiering av investeringene i % av totale brutto investeringer	%	35,7	18,1	29,9	35,0		

Uthevede tall = foreløpig KOSTRA konserntall (eks. andel av IKS) per 13.03. beregnet av avrundede regnskapstall.

Ikke uthevede tall = kommunens tall beregnet av detaljerte regnskapstall kun for kommunen

9.5 Statlige styringssignaler og utvikling i rammebetingelser

Signalene fra ny regjeringen er at kommunenes inntekter skal øke i tiden fremover. Renta er på full fart oppover. Pensjonsutgiftene fortsetter å øke, og det er fortsatt en vesentlig andel som kommunen skyver foran seg i form av premieavvik. Dette avviket skal avskrives over flere år, i tillegg skal en betalt premie over tid tilpasses pensjonskostnaden, noe som medfører at det må påregnes en framtidig økning.

Tjeldsund kommune satser på effektivisering, digitalisering og utvikling av de kommunale tjenestene slik at vi skal være best mulig rustet til å håndtere en mer turbulent økonomisk framtid på en trygg og god måte. Sentralt i dette arbeidet må stå:

Arbeid for økt bolyst i kommunen for å rekruttere og beholde innbyggerne og iverksette tiltak som skaper trygghet og trivsel for innbyggerne og ansatte samtidig som det opprettholdes balanse mellom kommunens inntekter og utgifter.

Tillit og respekt i samarbeidet mellom administrasjonen og politisk myndighet vil være avgjørende viktig i våre felles bestrebelser for å nå målet om en bedre kommune å bo i og virke i for alle kommunens innbyggere. Ryddig og framtidsrettet økonomi og personalpolitikk vil være viktige nøkler for en slik måloppnåelse.

9.6 Forhold av betydning for økonomisk utvikling – inntekter, behovsendringer mv.

9.6.1 Demografi

Årstall/Aldersgruppe	2000	2005	2018	2019	2020	2021	2022
0 år	44	34	29	26	35	35	32
1-5 år	240	217	170	168	162	156	169
6-15 år	568	498	459	467	453	469	453
16-19 år	272	227	205	203	190	169	162
20-66 år	2729	2655	2422	2400	2359	2344	2341
67-79 år	517	467	703	729	739	758	760
80 år og eldre	266	277	267	275	278	278	284
Sum	4636	4375	4255	4268	4216	4209	4201

Det ble født 32 barn i Tjeldsund kommune i 2021. Antall døde var 54. Det var i 2021 en befolkningsnedgang fra 4209 til 4201. Dette tilsvarer en nedgang på 0,19 %

Tjeldsund kommune hadde ved årsskiftet 4201 innbyggere. Det var i 2020 et overordnet budsjettmessig mål om å øke folketallet med 50 hvert år i økonomiplanperioden. Befolkningsframskrivinger for 2050 viser en lav befolkningsvekst. Ser vi nærmere på tallene er det befolkningen over 65 år som øker betraktelig, mens det er nedgang i både den yrkesaktive gruppen (20-64 år) samt befolkningen under 19 år.

Planarbeidet fremover må ta utgangspunkt i den demografiske utviklingen, og den vil påvirke de langsiktige strategiene og veivalgene i planleggingen i Tjeldsund kommune fremover. Økningen i antall eldre og nedgangen i antall yngre gir kommunen noen utfordringer. Vi får flere pensjonister som må forsørges av færre yrkesaktive, noe som vil få konsekvenser for helsetjenestene og eldreomsorgen. I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel må vi sammen finne strategier og mål som kan bidra til en bærekraftig og positiv utvikling av Tjeldsund kommune.

Alderssammensetningen er beregnet per 1.januar året etter.

9.6.2 Økonomisk situasjon

Det vil alltid være slik at kommunen ikke kan opprettholde et driftsnivå som overstiger de rammer som kommunen har. Men det er heller ikke noe mål for en kommune å ikke bruke de ressurser som står til disposisjon.

Tjeldsund ble ny kommune fra 2020. Disposisjonsfondet var da på kr. 49 millioner. Siden da har kommunen vært nødt til å benytte disposisjonsfondet til å dekke opp merforbruket kommunen har hatt. Per 31.12.2021 er disposisjonsfondet redusert til kr. 13,5 millioner. Av dette er 8,5 millioner budsjettert brukt i 2022.

Kommunen har en stor jobb foran seg når det kommer til å få utgiftene ned på samme nivå som inntektene.

Det er flere forhold som er bekymringsfulle og som utgjør en finansiell risiko for Tjeldsund kommune:

- Høy og økende langsiktig gjeld
- Betaler minimumsavdrag av langsiktig gjeld
- Høyt akkumulert premieavvik
- Mange små driftsenheter, som ikke gir oss økonomiske stordriftsfordeler

9.7 Finansielle måltall

Kommunestyret i Tjeldsund vedtok i 2021 syv finansielle måltall for kommunen.

Generasjonsprinsippet

Kommunens langsiktige planlegging skal ha mål om en bærekraftig økonomisk utvikling som ivaretar nåtidens behov uten å stå i veien for at fremtidige generasjoner klarer å ivareta sine (generasjonsprinsippet).

Generasjonsprinsippet innebærer at de som nyter godt av et tilbud også må bære kostnaden, fordi det ikke skal utsettes til senere generasjoner.

For å sikre bærekraftig økonomisk utvikling er det en rekke krav. De viktigste er:

- Driftsresultatet skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. Dette er det såkalte balansekravet.
- Regnskapsmessige underskudd fra tidligere år skal dekkes inn.
- Engangsinntekter skal ikke brukes for å dekke driftsutgifter.
- Det kan kun lånes for å finansiere eiendeler av varig verdi, og lånet må betales tilbake i eiendelens levetid sånn kommunelovens § 50 syvende ledd bokstav a legger opp til.

I Tjeldsund kommune er ikke generasjonsprinsippet ivaretatt, og punkt 1 av kommunens finansielle måltall er ikke oppfylt.

Egenkapital til investeringer

Det skal over driftsbudsjettet årlig avsettes et beløp som egenkapital i årets/fremtidige investeringer. Beløpet skal minimum tilsvare forventet utbytte fra eierskap i selskaper, og ikke være under 0,5 % av budsjetterte brutto driftsinntekter for kommunen.

Tjeldsund kommune mottok i 2021 kr. 5.714.340,- i utbytte. 0,5 % av budsjetterte brutto driftsinntekter utgjorde kr. 1.658.233,-.

Tjeldsund kommune fikk avsatt kr. 0,- til egenkapital, og kommunens finansielle måltall er ikke oppfylt.

Netto driftsresultat

Kommunen skal som minimum ha et netto driftsresultat på 2 %. Et langsiktig mål er netto driftsresultat på 3 %.

Kommunen har for 2021 et netto driftsresultat på -3,26 % av brutto driftsinntekter. Dette er betydelig under kommunens måltall på minimum 2 %.

Kommunens finansielle måltall er ikke oppnådd.

	2021	2020
Netto driftsresultat	15 527 376	13 279 280
Driftsinntekter	-476 404 609	-463 317 102
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-3,26 %	-2,87 %
Kommunens måltall (minimum)	2 %	2 %
Avvik fra kommunens måltall	5,26 %	4,87 %

Disposisjonsfond

Kommunen har som mål å ha et disposisjonsfond tilsvarende 10 % av brutto driftsinntekter.

Siden kommunesammenslåingen har kommunen, måtte tære betydelig på disposisjonsfondet for å kunne opprettholde det vedtatte driftsnivået. For 2020 ble det benyttet kr. 9,3 millioner av disposisjonsfondet. I det vedtatte budsjettet for 2021 var det budsjettert med bruk av kr. 5,3 millioner fra disposisjonsfondet. Bruk av fond endte på kr. 19,1 millioner for 2021, en betydelig økning.

Per 31.12.2021 har Tjeldsund kommune et disposisjonsfond på 2,85 %, som forverres ytterligere dersom en korrigerer for budsjettert bruk av disposisjonsfond for 2022.

Kommunens finansielle måltall er ikke oppfylt.

	2021	2020
Sum disposisjonsfond 1.1.	32 728 006	42 053 696
Bruk i året	19 132 712	9 325 690
Sum 31.12.	13 595 294	32 728 006
Budsjettert bruk året etter	8 649 648	5 333 907
Sum driftsinntekter	476 404 609	463 317 102
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	2,85 %	7 %
Korrigert for budsjettert bruk året etter	1,03 %	5,9 %

Lånegjeld

Et langsiktig mål er at netto lånegjeld ikke overstiger 100 % av brutto driftsinntekter.

Tjeldsund kommune har for 2021 en netto lånegjeld på 127,5 % av brutto driftsinntekter, og kommunens finansielle måltall er ikke oppfylt.

	2021	2020
Lånegjeld	607 543 551	592 754 290
Driftsinntekter	476 404 609	463 317 102
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	127,5 %	128 %
Netto lånegjeld per innbygger	144 618	140 830
Antall innbyggere	4 201	4 209

Økonomiplan

Kommunens økonomiplan for de neste fire årene skal ses i lys av det investerings- og driftsbehov kommunen vil ha i et perspektiv på inntil 8 år.

Økonomiplanen er ikke sett i lys av investerings- og driftsbehov kommunen vil ha i et perspektiv på inntil 8 år, og kommunens finansielle måltall er ikke oppfylt.

Myndiggjorte enhetsledere

Kommunen skal ha myndiggjorte enhetsledere med ansvar for og myndighet til å disponere tildelte rammer.

Tjeldsund kommune har myndiggjorte enhetsledere som disponerer egne økonomiske rammer. Kommunens finansielle måltall er oppfylt.

9.8 KOSTRA-tall for Tjeldsund kommune

De ureviderte KOSTRA-tallene for 2021 er publisert. Tjeldsund kommune er i KOSTRA-gruppe 6, det vil si kommuner med 2.000 - 9.999 innbyggere, høye bundne kostnader og høye korrigerede inntekter.

Nøkkeltall KOSTRA

	Tjeldsund 2021	KOSTRA- gruppe 6 2021	Landet 2021	Tjeldsund 2020	KOSTRA- gruppe 6 2020	Landet 2020
Barnehage						
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (13502)	91,7 %	93,2 %	93,4 %	92,9 %	92,7 %	92,7 %
Leke og oppholdsareal per barn i barnehagen (12055)	10,4	8,5	5,9	11,1	8,3	5,8
Netto driftsutgifter til barnehage per innbygger (13502)	211 781	210 498	185 036	207 955	187 878	170 168
Skole						
Andel barn 6-9 år som har SFO (11975)	27,9	46	58	30,1	44,1	56,2
Elever per skole (11971)	91	100,8	243,9	94	99,3	242,8
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (12255)	6,8	10,1	7,8	6,6	9,6	7,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-10.trinn (12255)	13,0	10,6	15,6	12,4	10,7	15,8
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger (12255)	180 525	177 395	128 141	166 236	163 008	118 837
Helse						
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (12209)	49 762	51 132	32 450	43 571	45 310	28 598
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (12209)	0,47	0,55	0,58	0,49	0,56	0,58
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (12209)	41,9	36,8	28,5	39,2	37,4	28,9
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (12209)	40,2	42,5	48,7	38,2	42,7	48,3
Andel innbyggere 80 år og over som er beboer på sykehjem (12209)	16,9	13,0	11,0	15,1	12,8	11,4
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (12209)	3 911	4 673	4 356	3 527	4 269	3 986

Barnevern						
Barn med melding i forhold til antall innbyggere 0-17 år (12280)	7,9	5,0	4,3	6,5	5,5	4,5
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (12280)	12,3	16,6	16,0	10,6	14,6	17,3
Barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-24 år (12280)	4,9	4,9	3,2	-	-	-
Netto driftsutgifter per innbygger (12279)	2 546	2 759	2 212	2 162	2 594	2 155
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år (12279)	14 574	15 078	10 820	12 331	14 005	10 452
Netto driftsutgifter per barn med tiltak (12279)	252 778	215 418	236 687	213 940	200 945	219 492
Netto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (12279)	271 111	338 611	375 202	271 739	329 714	377 334

9.9 KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Tjeldsund kommune har også for 2021 fått utarbeidet en KOSTRA- og effektivitetsanalyse som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenestoområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser, dvs. vi tar hensyn til både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå (målt som korrigerte frie inntekter).

Beregningene viser at Tjeldsund kommune, på de sentrale inntektsområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på kr. 86,1 millioner i 2021. Da er det ikke hensyntatt verken for at kommunen hadde et høyere beregnet utgiftsbehov enn "gjennomsnittskommunen" (ca. 12 % i 2021), eller at kommunen hadde et inntektsnivå som lå ca. 17 % over landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag kr. 47 millioner i 2021).

Normert og inntektsjustert nivå er en illustrasjon av idealet for kommunen (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og inntektsnivå). Det tas i analysen utgangspunkt i landsgjennomsnittet, dvs. tilsvarende kommunens inntektssystem.

Beregningene viser at Tjeldsund kommune samlet sett hadde merutgifter på kr. 4,5 millioner i forhold til kommunens "normerte og inntektsjusterte utgiftsnivå" i 2021.

Beregningene er utført av Telemarksforskning.

Økonomiske rammebetingelser

Tjeldsund kommune er en høyinntektskommune:

- I KOSTRA for 2021 er Tjeldsund kommune plassert i kommunegruppe 6, dvs. kommuner med 2.000 til 9.999 innbyggere, høye bundne kostnader og høye korrigerte inntekter.
- Korrigerte frie inntekter (inkl. eiendomsskatt, konsesjonskraftsinntekter, havbruksfond og DA) på 117 % av landsgjennomsnittet (2020).

- Samlet beregnet utgiftsbehov i inntektssystemet på ca. 12 % over landsgjennomsnittet.

De økonomiske rammebetingelsene vil være styrende for det tjenestetilbudet som kommunen kan tilby innbyggerne.

Metode KOSTRA- og effektivitetsanalyse

Til bruk i KOSTRA- og effektivitetsanalyse har Telemarksforskning utviklet en metode som skal illustrere hvordan kommunens ressursbruk på sentrale tjenesteområder harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser (dvs. hensyntatt både beregnet utgiftsbehov og reelt inntektsnivå).

Det må imidlertid presiseres at et slikt beregnet utgiftsnivå generelt ikke må oppfattes som en slags fasit på et "riktig" nivå. Beregningene er mer en illustrasjon på hvordan kommunen faktisk har tilpasset seg et forbruksnivå på de aktuelle tjenesteområdene i sum - sammenlignet med hva utgiftsbehovet (ifølge kriteriene i inntektssystemet) og de reelle, frie inntektene ideelt sett skulle tilsi. Dessuten skal det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning, og at kriteriene i inntektssystemet ikke inkluderer alle tjenesteområder.

Analysene er basert på foreløpige/ureviderte KOSTRA-data for 2021 og tall for tidligere år. For øvrig forutsettes det at kommunen fører regnskapet i henhold til KOSTRA-veilederen. For å få et mest mulig fullstendig bilde av kommunens økonomiske nøkkeltall er det tatt utgangspunkt i KOSTRA-tall for kommunen som konsern.

KOSTRA- og effektivitetsanalyse 2021

Beregningene viser at Tjeldsund kommune, på de sentrale tjenesteområdene som inngår i inntektssystemet, hadde merutgifter i forhold til landsgjennomsnittet på kr. 86,1 millioner i 2021. I forhold til kommunens "normerte utgiftsbehov" (idealet) er det beregnet merutgifter på kr. 55 millioner. Dette er hensyntatt kriterier og vektene i inntektssystemet. Etter justering for et nivå på korrigerede frie inntekter på 117 % av landsgjennomsnittet (tilsvarende om lag kr. 47 millioner), er det beregnet et samlet merforbruk på kr. 4,5 millioner for Tjeldsund kommune i 2021.

Tjenesteområde	Mer-/mindreforbruk 2021 (mill. kr) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	«Normert nivå»	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-4,9	7,6	0,1
Administrasjon	17,2	12,1	8,3
Landbruk	0,7	-0,2	-0,3
Grunnskole	18,2	17,7	5,8
Pleie og omsorg	56,5	17,8	1,2
Kommunehelse	5,2	-1,8	-4,3
Barnevern	1,4	3,1	1,2
Sosialtjeneste	-8,2	-4,8	-7,5
Sum	86,1	51,4	4,5

Mer-/mindreutgifter fordelt på aktuelle KOSTRA funksjoner

2020 tall i parentes	Mer-/mindreutgifter 2021 (mill. kr.) sammenlignet med		
	Landsgjennomsnittet	"Normert utgiftsnivå"	"Normert og inntektsjustert utgiftsnivå"
Barnehage (F201, 211, 221)	-4,9 (-6)	7,6 (5,9)	0,1 (2,2)
201 Barnehage	-5,0 (-6,5)	5,6 (3,8)	-0,6 (0,7)
211 Styrket tilbud til førskolebarn	-2,3 (-2,2)	-1,3 (-1,3)	-1,5 (-1,4)
221 Barnehagelokaler og skyss	2,4 (2,6)	3,2 (3,4)	2,2 (2,8)
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	17,2 (26,3)	12,1 (21,6)	8,3 (19,7)
100 Politisk styring	1,7 (2,3)	1,3 (1,9)	1,0 (1,8)
110 Kontroll og revisjon	0,5 (0,6)	0,4 (0,5)	0,3 (0,5)
120 Administrasjon	15,0 (22,5)	11,2 (18,9)	8,1 (17,4)
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	0,0 (-0,1)	-0,4 (-0,4)	-0,5 (-0,4)
130 Administrasjonslokaler	0,0 (1,0)	-0,5 (0,6)	-0,7 (0,5)
Landbruk (F329)	0,7 (1,4)	-0,2 (0,6)	-0,3 (0,6)
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	0,7 (1,4)	-0,2 (0,6)	-0,3 (0,6)
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	18,2 (18,5)	17,7 (17,7)	5,8 (11,8)

202 Grunnskole	9,8 (10,9)	9,3 (10,3)	0,7 (5,9)
215 Skolefritidstilbud	-0,7 (-0,2)	-0,7 (-0,3)	-0,8 (-0,4)
222 Skolelokaler	8,2 (7,9)	8,1 (7,7)	5,3 (6,4)
223 Skoleskyss	1,0 (0,0)	1,0 (0,0)	0,7 (-0,1)
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	56,5 (48,8)	17,8 (10,9)	1,2 (3,0)
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	-2,1 (-0,7)	-4,0 (-2,6)	-4,3 (-2,8)
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	36,6 (31,8)	22,5 (17,7)	14,7 (13,9)
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	18,6 (14,7)	-2,0 (-5,2)	-9,5 (-8,6)
261 Institusjonslokaler	3,3 (3,0)	1,3 (1,0)	0,4 (0,6)
Kommunehelse (F232, 233, 241)	5,2 (4,4)	-1,8 (-0,8)	-4,3 (-2,0)
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	-0,7 (0,0)	-2,0 (-1,2)	-2,3 (-1,4)
233 Annet forebyggende helsearbeid	-1,4 (-1,5)	-2,8 (-2,1)	-3,1 (-2,1)
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	7,3 (6,0)	3,0 (2,4)	1,1 (1,5)
Barnevern (F244, 251, 252)	1,4 (0,2)	3,1 (1,6)	1,2 (0,6)
244 Barneverntjeneste	0,9 (-0,6)	1,5 (-0,1)	0,7 (-0,4)
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	-1,0 (0,8)	-0,7 (0,9)	-0,8 (0,7)
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1,5 (0,0)	2,3 (0,8)	1,2 (0,3)
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	-8,2 (-5,3)	-4,8 (-2,5)	-7,5 (-3,8)
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	-2,5 (-0,5)	-1,2 (0,5)	-2,8 (-0,3)
243 Tilbud til personer med rusproblemer	-2,1 (-1,9)	-1,5 (-1,4)	-1,5 (-1,4)
281 Ytelse til livsopphold	-3,5 (-2,9)	-2,1 (-1,6)	-3,2 (-2,1)

Tabellen over viser i første kolonne hvordan Tjeldsund kommune ligger økonomisk i forhold til landsgjennomsnittet. Det vi ser er at kommunen ligger betydelig over landsgjennomsnittet på områder som administrasjon hvor vi ligger kr. 17,2 millioner over landsgjennomsnittet. Her har vi en forbedring på kr. 9,1 millioner fra 2020. På grunnskole benytter vi kr. 18,2 millioner mer enn landsgjennomsnittet. Pleie og omsorg benytter kr. 56,5 millioner mer enn landsgjennomsnittet i 2021. Dette er en forverring på kr. 7,7 millioner fra 2020. 2/3 av merforbruket skyldes institusjon. Kommunehelse benytter kr. 5,2 millioner mer enn landsgjennomsnittet, en forverring på kr. 0,8 millioner fra 2020.

Kolonne to viser "normert" utgiftsnivå for kommunen. Dette er idealet, ikke hensyntatt økonomiske rammebetingelser som gjelder Tjeldsund kommune.

Kolonne 3 viser normert og inntektsjustert utgiftsnivå, hvor økonomiske rammebetingelser er hensyntatt. Det er da hensyntatt at Tjeldsund kommune har høyere inntekter enn landsgjennomsnittet, men at vi også samtidig har et høyere beregnet utgiftsbehov som følge av befolknings sammensetningen i kommunen.

Eksempel: Tjeldsund kommune ligger kr. 18,6 millioner over landsgjennomsnittet når det kommer til helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. Idealet for Tjeldsund kommune ville være å ligge kr. 2 millioner under landsgjennomsnittet. Når vi hensyntar økonomiske rammebetingelser for kommunen, så burde vi brukt kr. 9,5 millioner mindre enn landsgjennomsnittet.

Mer-/mindreforbruk sammenlignet med "normert nivå" (mill. kr.)

	Mer-/mindreforbruk sammenlignet med «normert nivå» (mill. kr)			
	2019	2020	2021	Endring
Barnehage	6,4	5,9	7,6	1,7
Administrasjon	20,3	21,7	12,1	-9,7
Landbruk	-0,8	0,6	-0,2	-0,8
Grunnskole	11,8	17,6	17,7	-0,1
Pleie og omsorg	3,7	10,3	17,8	7,5
Kommunehelse	-2,9	-0,4	-1,8	-1,4
Barnevern	3,6	1,5	3,1	1,6
Sosialtjeneste	-3	-2,6	-4,8	-2,3
Sum	39,2	54,7	51,4	-3,3
Inntektsjustering	22,2	43,6	46,9	3,4
Sum inntektsjustert	17	11,1	4,5	-6,6

Netto driftsutgifter i kr. per. innbygger 2020-2021

	Netto driftsutgifter 2020-2021 (kr per innb.)							
	Tjeldsund				Landet			
	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
Barnehage	8 033	7 708	8 520	10,5 %	9 080	9 173	9 694	5,7 %
Administrasjon	12 466	11 073	9 241	-16,5 %	4 918	4 790	5 151	7,5 %
Landbruk	113	434	273	-37 %	115	108	118	8,9 %
Grunnskole	17 730	18 523	19 466	5,1 %	14 129	14 130	15 125	7,0 %
Pleie og omsorg	30 533	31 247	35 114	12,4 %	19 575	19 762	21 655	9,6 %
Kommunehelse	3 972	4 624	5 731	23,9 %	3 030	3 469	4 493	29,5 %
Barnevern	2 717	2 162	2 546	17,8 %	2 261	2 155	2 212	2,7 %
Sosialtjeneste	1 290	1 354	800	-40,9 %	2 727	2 637	2 740	3,9 %

Kostnadsindeks 2020-2021

	Kostnadsindeks 2020-2021			
	2019 (vektet)	2020	2021	Endring
Barnehage	0,7176	0,6886	0,6933	0,5 %
Administrasjon	1,5517	1,2332	1,2359	0,3 %
Landbruk	2,5905	2,6238	2,6552	3,1 %
Grunnskole	1,0576	1,0146	1,0086	-0,6 %
Pleie og omsorg	1,5176	1,4576	1,4261	-3,2 %
Kommunehelse	1,5389	1,3602	1,3687	0,9
Barnevern	0,8246	0,834	0,8176	-1,6 %
Sosialtjeneste	0,7376	0,7451	0,7120	-3,3 %
Totalt	1,1991	1,1332	1,1228	-1,0 %

Netto driftsutgifter 2020-2021 (kr. per innbygger)

	Tjeldsund				Landet			
	2019	2020	2021	Endring	2019	2020	2021	Endring
Barnehage (F201, 211, 221)	8 033	7 708	8 520	10,5 %	9 080	9 171	9 694	5,7 %
201 Barnehage	6 611	6 296	7 028	11,6 %	7 761	7 853	8 219	4,7 %
211 Styrket tilbud til førskolebarn	236	191	263	37,7 %	719	716	814	13,8 %
221 Barnehagelokaler og skyss	1 187	1 220	1 228	0,7 %	600	604	660	9,3 %
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	12 466	11 073	9 241	-16,5 %	4 918	4 790	5 151	7,5 %
100 Politisk styring	990	890	801	-10,0 %	443	352	400	13,6 %
110 Kontroll og revisjon	293	229	225	-1,8 %	101	96	99	3,4 %
120 Administrasjon	10 250	8 987	7 428	-17,4 %	3 677	3 642	3 856	-5,9 %
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	282	308	359	16,5 %	313	292	358	22,5 %
130 Administrasjonslokaler	652	658	428	-35 %	383	407	438	7,6 %
Landbruk (F329)	113	434	273	-37 %	115	108	118	8,9 %
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	113	434	273	-37 %	115	108	118	8,9 %
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	17 730	18 523	19 466	5,1 %	14 129	14 130	15 125	-7,0 %

	Tjeldsund				Landet			
202 Grunnskole	13 542	13 699	14 115	3,0 %	11 124	11 091	11 792	6,3 %
215 Skolefritidstilbud	320	310	239	-23,0 %	291	368	399	8,7 %
222 Skolelokaler	3 705	4 274	4 601	7,7 %	2 447	2 425	2 657	9,6 %
223 Skoleskyss	163	241	512	112,4 %	266	247	276	11,9 %
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	30 533	31 247	35 114	12,4 %	19 575	19 762	21 655	9,6 %
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	740	843	597	-29,1 %	1 053	1 010	1 093	8,2 %
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	15 399	14 879	16 619	11,7 %	7 328	7 350	7 896	7,4 %
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	12 523	13 781	15 957	15,8 %	10 177	10 359	11 519	11,2 %
261 Institusjonslokaler	1 872	1 744	1 940	11,3 %	1 016	1 043	1 147	10,0 %
Kommnehelse (F232, 233, 241)	3 972	4 624	5 731	23,9 %	3 030	3 469	4 493	29,5 %
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	614	851	703	-17,3 %	733	749	859	14,7 %
233 Annet forebyggende helsearbeid	60	2	573	-	247	387	909	135,2 %
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	3 298	3 772	4 455	18,1 %	2 050	2 334	2 725	16,8 %
Barnevern (F244, 251, 252)	2 717	2 162	2 546	23,9 %	2 261	2 155	2 212	2,7 %
244 Barneverntjeneste	867	548	998	82,0 %	726	704	790	12,2 %
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	207	454	60	-86,7 %	275	277	287	3,6 %
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1 642	1 159	1 488	28,3 %	1 260	1 174	1 136	-3,3 %
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	1 290	1 354	800	-40,9 %	2 727	2 637	2 740	3,9 %
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	924	846	471	-44,3 %	1 024	978	1 066	9,0 %
243 Tilbud til personer med rusproblemer	8	0	0	-	458	453	501	10,8 %
281 Ytelse til livsopphold	359	508	329	-35,2 %	1 245	1 207	1 174	-2,8 %

Tabellen over viser netto driftsutgifter for Tjeldsund kommune for 2019, 2020 og 2021, og for landet for samme periode.

I perioden har kommunen stått i en omstillingsprosess som har vært krevende, og det har spesielt i 2020 påløpt en del ekstra utgifter i perioden både knyttet til personell og til drift av både gamle og nye systemer.

Netto driftsutgifter per innbygger viser at kommunen er på riktig vei på flere av områdene, men at vi fortsatt ligger langt over landsgjennomsnittet på en rekke områder, som også stadig stiger. Som eksempel driftes helse- og omsorgstjenester i institusjon dobbelt så dyrt som for landsgjennomsnittet.

10. Likestilling og diskriminering i Tjeldsund kommune

Ifølge SSB er det nesten like mange kvinner og menn i arbeidsstyrken i Norge. Det norske arbeidsmarkedet er imidlertid kjønnsdelt når det gjelder hvilke sektorer og næringer menn og kvinner jobber, og hvilke yrker de har. Et stort flertall av de som jobber i offentlig sektor er kvinner, mens i privat sektor er det et flertall menn. Det er en overvekt av kvinner i helse- og sosialnæringene og undervisningsnæringene, mens det er flest menn i industrinæringene og bygg- og anleggsvirksomhet.

Litt i overkant av en av tre ledere er kvinner, mens under en fjerdedel av topplederne i Norge er kvinner. Andelen kvinnelige ledere er større enn andelen mannlige ledere i offentlig forvaltning. Det er imidlertid færre lederstillinger i offentlig forvaltning enn i privat sektor, der andelen mannlige ledere er størst.

Også på arbeidstid er det kjønnsforskjeller i arbeidslivet. Langt flere kvinner jobber deltid. Andelen sysselsatte kvinner som jobber deltid er dobbelt så stor som andelen menn som jobber deltid.

Situasjonen i Tjeldsund kommune i 2021

For ledere i mellomstjiktet er det en overvekt av kvinner. 13 av 19 enhetsledere er kvinner og er fordelt tradisjonelt innen undervisning, barnehage og omsorg. Øverste leder/rådmannen er mann. Kjønnsfordelingen er i likhet med andre kommuner skjev innenfor de ulike sektorene.

Ifølge KOSTRA hadde Tjeldsund totalt 620 ansatte fordelt på 442,5 årsverk i 2021. Dette tallet innbefatter også vikarer. Dette er en reduksjon fra 2020, hvor kommunen hadde totalt 645 ansatte fordelt på 458,9 årsverk.

En rapport fra kommunens økonomisystem viser at kommunen per 31.12.2020 hadde 557 ansatte med faste stillingshjemler.

	Antall	Prosent
Menn	139	27,2
Kvinner	373	72,8
Totalt	512	100

Gjennomsnittslønn for kvinner i Tjeldsund kommune er kr. 506.870,-. Gjennomsnittslønn for menn i Tjeldsund kommune er kr. 532.065,-. Forskjellen i gjennomsnittslønn skyldes i hovedsak at Tjeldsund kommune har flere kvinner i lavtlønnede yrker.

Tjeldsund kommune arbeider for et inkluderende arbeidsliv og ser på mangfold på arbeidsplassen som verdifullt i forhold til likebehandling.

Kommunen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme diskrimineringslovens formål som er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Kommunen skal også i henhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven arbeide aktivt for å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Kommunen tilrettelegger praksisplasser for personer som trenger arbeidsutprøving, arbeidstrening og praksis.

Kommunen har fokus på å ha en god aldersfordeling av ansatte i ulike livsfaser. Å få seniorer til å arbeide lenger og rekruttere unge til stillinger, også i form av å ta inn lærlinger er virkemidler i dette arbeidet.

11. Interkommunalt samarbeid

11.1 ET-samarbeid

ET står for kommunene Evenes og Tjeldsund. Disse to kommunene har ut fra beliggenhet, infrastruktur og bosettingsmønster etablert samarbeid på en rekke områder. Flere samarbeidsområder opphørte i forbindelse med kommunesammenslåingen. Selv om det ikke har vært formelle møter i ETS-rådet (Nå ET-rådet) samarbeider kommunene fortsatt på flere områder med uformelle møter om samarbeidsområdene.

Samarbeidsavtale om kulturskolen ble vedtatt i juni 2020, og Tjeldsund kommune overtok som vertskommune for kulturskolen fra 01.10.2020.

11.2 Hålogalandsrådet

Sør-Troms regionråd og Ofoten regionråd ble slått sammen fra 01.01.2020 til Hålogalandsrådet.

Den nye regionen består av ordførerne i Gratangen, Ibestad, Lavangen, Tjeldsund, Harstad, Narvik, Evenes og Kvæfjord. Rådet skal arbeide for å utvikle og styrke regionen, herunder spesielt infrastruktur- og samferdselstiltak, samt rammebetingelser for kommuner og næringsliv. Samarbeidet skal bygge på enstemmighet, åpenhet og gjensidig tillit.

Rådet har valgt ut følgende satsningsområder:

- Ung
- Forsvar, samfunnssikkerhet og beredskap
- Reiseliv
- Sjømat
- Infrastruktur og samferdsel
- Energi
- Utdanning
- Offentlige arbeidsplasser
- Helse

Rådet hadde 3 møter i 2021.

11.3 Oversikt interkommunale samarbeid

Samarbeidstiltak	Samarbeidspartner	Administrering
Medisinsk senter	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Felles legevaktjeneste i ET	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Fysioterapitjeneste	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Felles kjøp av jordmortjeneste fra Harstad sykehus	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Kommunepsykolog, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Kvitfors vannverk, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
ET kulturskole, vertskommunesamarbeid	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Krisesenter, vertskommunesamarbeid	Tjeldsund, Harstad, Kvæfjord og Ibestad	Harstad kommune
KAD-senger/ø-hjelpssamarbeid	Tjeldsund, Kvæfjord, Lødingen, Ibestad og Harstad	Harstad kommune
Kreftkoordinator	Evenes og Tjeldsund kommuner	Tjeldsund kommune
Samarbeid om veterinærvakt	Tjeldsund, Harstad, Evenes og Kvæfjord	Harstad kommune
Samarbeid om renovasjon, interkommunalt selskap	Tjeldsund, Tysfjord, Ballangen, Narvik, Gratangen, Lavangen, Ibestad, Evenes, Harstad og Kvæfjord kommuner	Hålogaland Ressurselskap (HRS) IKS
ET-samarbeidsråd	Evenes og Tjeldsund kommuner	Går på omgang. Uten aktivitet i 2020.
UKM - årlig arrangement	Evenes og Tjeldsund kommuner	Felles
Hålogalandsrådet	Kommunene i Sør-Troms og Ofoten	Ledelse av rådet går på omgang. Fast tilsatt sekretariat.
Rådmannskollegiet i Hålogalandsrådet	Kommunene i Sør-Troms og Ofoten	Hålogalandsrådet
PPT	Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Gratangen, Evenes og Tjeldsund kommuner	Harstad kommune
Akuttberedskap barnevern	Harstad, Kvæfjord og Tjeldsund kommuner	Harstad kommune

12. Korona

Året 2021 har i likhet med 2020 vært preget av pandemien. Covid-19 satte sitt preg på kommunens virksomhet og det å være innbygger i kommunen.

Begreper som TISK (testing, isolering, smittesporing og karantene), kohort (faste grupper) og nærkontakter, er eksempler på ord som er blitt naturlig i det norske ordforråd.

Takket være dyktige og fleksible ansatte har Tjeldsund kommune kunne gi et godt og forsvarlig tjenestetilbud i den ekstraordinære situasjonen.

Enhet	Regnskap
Politikk	152402
Administrasjon	561231
Skånland skole	9114
Grov skole	49
Sandstrand skole	4574
Ramsund skole	11805
Kongsvik skole	11882
Evenskjer barnehage	220811
Ressan barnehage	6832
Kanutten barnehage	1838
Kongsvik barnehage	22029
Ramsund barnehage	4263
Forebygging	1766726
ETS medisinske senter	1747425
Pleie og omsorg, fellesutgifter	441217
Helse og omsorg nord	23099
Miljøtjenesten	172098
Helse og omsorg midt	284044
Helse og omsorg sør	16052
Kultur og folkehelse	4615
Samfunn og infrastruktur	618170
Sum	6080274

Tjeldsund kommune fikk gjennom statsbudsjettet for 2021 tildelt kr. 6.218.000,- i ekstra midler knyttet til pandemien. Disse midlene ble gitt over rammetilskuddet.

I tillegg har kommunen i 2021 mottatt totalt kr. 927.000,- knyttet til vaksinasjonsarbeidet.

Kommunen har mottatt en tilleggsbevilgning pålydende kr. 1.761.000,- etter rapportering av utgifter knyttet til pandemien. Av dette er kr. 48.000,- knyttet til ekstrautgifter til valgavvikling som følge av ekstra smittevernstiltak.

Kommunen har også mottatt skjønnsmidler fra statsforvalteren pålydende kr. 524.000,- knyttet til pandemien.

Totalt har kommunen mottatt kr. 9.430.000,- i ekstra inntekter som følge av pandemien. Ekstra utgifter ført på korona-prosjektet er kr. 6.080.274,-. I tillegg kommer ekstra arbeid utført av enhetsledere, beredskapsgruppe etc. som ikke er kostnadsført.

13. Fremtidige utfordringer

Tjeldsund kommunes økonomi er stram, mens oppgavene stadig øker. Vi må for hvert år benytte mer og mer av disponible midler for å få regnskapet i balanse, og kassen begynner nå å bli tom.

Vi har store utfordringer i forhold til rekruttering på flere områder. Vi nedskalerer driften gjennom naturlig avgang, spesielt i administrasjonen og samfunn og infrastruktur, og det er krevende for de ansatte som er igjen. Vi står i fare for å miste nødvendig kompetanse fordi ansatte søker seg bort grunnet usikkerhet. Sykefraværet er for tiden ganske høyt, og en er redd for at dette skal øke grunnet høyt arbeidspress hos de som er igjen.

Kommunen har vedtatt mange investeringsoppgaver, men daglig drift og en effektiv saksbehandling er en viktig prioritering. Vi må derfor prioritere strengt nye oppgaver i forhold til bemanning og kapasitet. HMS og at folk skal trives på jobb må ha et høyt fokus. De ansatte er vår viktigste ressurs og de som skal produsere tjenestene som kommunestyret har vedtatt skal utføres.

Kommunen har vedtatt finansielle måltall, men klarer ikke å oppfylle måltallene. Statsforvalteren har i sin tilbakemelding vedrørende budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 også kommentert dette: *"Kommunen har lite handlingsrom i utgangspunktet og dette reduseres i årene 22-23 med negativt netto driftsresultat og bruk av disposisjonsfond. Det er budsjettet med avsetninger til disposisjonsfond igjen i 23-24, men uten at kommunen kommer i nærheten av sitt mål om disposisjonsfond på 10 % av brutto driftsinntekter.*

Anslaget på frie inntekter i årene 2023-25 bygger på en forventning om økt innbyggertall på 30 personer pr år i 2023, 2024 og 2025. Dersom forventningen ikke slår til er omstillingsbehovet desto større og økonomiplanen bør justeres.

Kommunen bør fortsette å styre etter sine måltall, og det er åpenbart behov for å gjennomføre en omstilling eller reduksjon i aktivitets-/kostnadsnivå, dersom kommunen skal nå sine mål."

Kommuneloven og plan- og bygningsloven legger opp til at økonomiplanlegging og samfunnsplanlegging skal ses i sammenheng. Statsforvalteren har også påpekt at kommunen i økonomiplanen ikke har kobling til samfunnsplanen, og at økonomiplanen heller ikke viser hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Dette er noe som er kjent for kommunen, men skaper utfordringer da vi må bruke ekstra ressurser på å få på plass denne koblingen.